

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 369-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1962. március 20.

bb 1. három napot „csipett le„ a tél végéből a föld levegő-tengere - már túl is vagyunk a tavaszi napéjegyenlőségen

i tz/gk-lm vg.

1962. március 20.

a naptár szerint március 21-én hajnali három óra harminc perckor megkezdődik a tavasz, más szóval elérkezik az az időpont, amikor elvileg a nappal is, az éjszaka is pontosan tizenkét óráig tart. a valóságban viszont - amint dr. kulin györgy, az uránia bemutató csillagvizsgáló igazgatója elmondotta - három nappal már túl is vagyunk rajta.

nagy patrónusunk, a levegőtenger ugyanis minden tőle telhetőt megtesz, hogy minél több jusson el hozzánk a nap életadó sugaraiból: „megtöri őket„ úgy, hogy - a mind sűrűbb légrétegekbe érkeve - egyenes pályájukról egyre inkább bekanyarodnak a föld felszine felé. ez az irányváltoztatás viszonylag elég nagymértékű: mire a sugarak a földre érnek, irányuk átlagban fél fokkal - ha pedig sűrűbb a levegő, például ha erős a páratartalma - még ennél is nagyobb arányban - tér el az egyenestől. a földről tehát mindig ennyivel magasabban látjuk a napot, sőt hajnalban és este már, illetve még akkor is gyönyörködhetünk benne, amikor még vagy már a látóhatár alatt van.

ez az oka annak, hogy a napéjegyenlőség hozzánk ebben az évben már a március 17- és 18 közötti éjszakán érkezett: 17-én még 11 óra 58 perc, 18-án már 12 óra 02 perc volt a nappal „élettartama„. huszonegyedikén pedig - a levegő jóvoltából - már 12 óra 12 percen át tart a nappalunk.

a nappalok időtartama ezekben a hetekben gyors ütemben hosszabbodik. a hónap végére már eléri a 12 óra 46 percet, ami azt jelenti, hogy március harmincegy napja alatt egy perc híján egy és háromnegyed órával nyulik meg a nappal. április végére pedig a 14 óra 24 percig tartó nappal előnye a nagy „mérkőzésben„ már 4 óra 48 perc lesz az éjszakával szemben. ezután letasul a nappalok hosszabbodása, mert csak június 21-én éri el a legnagyobb időtartamot, a két perc híján 16 órát.

/folyt.köv./

Handwritten mark

bb 1. / három napot...folyt./-lm

a nappalok hosszabbodása természetesen megnozza a melegedést is, mégpedig sokkal nagyobb arányban, mint ahogy a nappalok és ezzel együtt a 24 órára jutó napsugárzás - időtartama növekszik. a nap ugyanis mind magassábra kuszik a látóhatár fölé. sugarai most deleléskor 42.5 fokos szögben érkeznek a földre; már 23.5 fokkal „magasabbról”, mint a tél legrövidebb napján, de még mindig ugyanennyivel „alacsonyabbról”, mint a nyári maximum idején. június 21-éig tehát a napsugarak egyre meredekebben „csapódnak”, le a földre. a meredekebben eső sugarakból pedig természetesen sokkal több jut a föld területének minden egységére, mint a laposabban érkezőkből. a sugárzás naponkénti időtartamának hosszabbodása és a hozzájuk eljutó sugarak mennyiségének növekedése pedig a felmelegedésben bőségesen, sőt sokszorososan ellensúlyozza azt a hátrányt, hogy éppen nyár kezdetén jönnek a legtávolabbról, körülbelül ötmillió kilométerrel nagyobb messzeségből, mint tél derekán./mti/

--

bb 3. az ország legnagyobb borszőlő-gyűjteménye a mecsek lejtőjén

vid j/lm ká

1962. március 20.

készül a nagy magyar ampelográfia: a hazánkban termesztett szőlőfajták leírása. ennek egyik legfontosabb - a borszőlőkkel foglalkozó - részét németh márton, a szőlészeti kutató intézet pécsi kísérleti telepének vezető kutatója írja. németh márton egy évtizede kísérletezik már új fajták előállításával, és munkája szép sikerekkel biztat. a mecsek déli lejtőjén, a kutatóintézet kísérleti telepén, létrehozta az ország legnagyobb borszőlő-gyűjteményét. ma már 278 szőlőfajta található itt, mégpedig nemcsak magyar, hanem szovjet, francia, bolgár, román és csehszlovák fajták is. a páratlan gyűjtemény nagy segítséget nyújt a kutatóknak az egyes fajták megfigyeléséhez és leírásához. már elkészítette a borszőlőfajták morfológiai, azaz küllemtani leírását. minden fajtát le is festenek, természetes nagyságban és színben örökítik meg a szőlő fejlődésének legfontosabb fázisait tavasztól-őszig. a képeket - németh márton utmutatásai alapján - strausz páál botanikus-festőművész festi. eddig 120 festmény készült el. a szakemberek egyöntetű véleménye szerint ilyen tökéletes és élethű, amellet művészi képeket még sehol sem festettek szőlőről./mti/

--

- 2 -

bb 2. több mint százezer állandó segítője van a budapesti tanácsoknak - újabb társadalmi bizottságok az alkoholizmus elleni küzdelem szervezésére, a politechnikai képzés eredményeinek növelésére

i zs/zs-lm sr

1962. március 20.

az elmúlt években alaposan megnőtt a budapesti tanácsok munkáját segítő társadalmi aktivisták száma. a legutóbbi felmérések szerint számuk ma már meghaladja a százezret és tevékenységi körük is szélesedett. különösen a tanácstagokból, lakóbizottsági tagokból és a különböző területek szakembereiből alakult társadalmi bizottságok nyújtanak hatékony támogatást a tanácsok feladatainak megoldásában.

óbudán, a belvárosban és a józsefvárosban például már megkezdte működését a társadalmi ünnepeket előkészítő bizottság, amely vállalta: az eddiginél bensőségesebbé, maradandóbb emléküvé, szebbé „varázsolja”, a névadó ünnepeket, a tanácsi esküvőket. jó eredménnyel dolgoznak a kerületek tisztaságának ellenőrzésére alakult társadalmi bizottságok is; ezeknek tagjai ugynevezett „repülő brigádok”, -ban időről-időre sorajárják a cukrászdákat, vendéglőket, a közért-boltokat, sőt a lakóházakat is és a tisztasági előírások megszegőit figyelmeztetik, illetve megbüntetik.

a 8. és a 17. kerületben megkezdte működését a társadalmi aktivistákból álló politechnikai tanács, amely az iskolák és üzemek, termelőszövetkezetek közötti szorosabb kapcsolat kialakítását, a gyakorlati képzés színvonalának emelését tűzte feladatul maga elé. a 17. kerületben társadalmi bizottság vállalkozott az alkoholizmus elleni küzdelem szervezésére, pestlőrincen különbizottságot hívtak életre a kerületben lakó öregek helyzetének könnyítésére, érdekeik védelmére. a társadalmi tulajdon védelmére eddig 18 fővárosi kerületben alakítottak a szakigazgatási szervek képviselőiből és a körzetek lakóiból bizottságot, négy kerületben pedig munkához láttak a gyermekvédelmi kérdésekkel foglalkozó társadalmi kollektívák is./mti/

--

- 3 -

bb 4. új adatok a diósgyőri vár történetéhez

vid fm/ke-Lm fm

1962. március 20.

1958-ban kezdték meg a nagy Lajos idejében épült diósgyőri vár régészeti és építéstörténeti kutatását. a négy éves munkáról a miskolci herman ottó múzeum igazgatója, a kutatások egyik vezetője számol be.

a kiadványban számos, eddig nem ismert adatot, s többek között két eddig ismeretlen képet is közölnek a várról. a közlemény ismerteti a 13. század végén épült, úgynevezett ernye bán-féle várat is, amelynek alapzatait az ásások tárták fel. ezt a várat nagy Lajos idejében lerombolták és köveiből építették fel a fennmaradt négytornyu, szabályos alaprajzu várat.

az egyik legérdekesebb fejezetet komáromi józsef az általa megtalált, márványba faragott madonna-fejről írta. a madonna-fej az 1898-ban megtalált fenémárvány-oltártöredékhez tartozik, amely legszebb hazai kora-renaisszánsz emlékünk. a művészettörténészek megállapítása szerint az oltárahíres szobrász, giovanni dalmata műve./mti/

--

bb 5. huszféle szakmát tanulnak a 2. kerületi középiskolások

i hi/hné-Lm sr

1962. március 20.

a 2. kerület négy középiskolájából több mint 2000 diák jár szakirányú képzésre, üzembe vagy iskolai tanműhelybe. a diákok huszféle szakmában szerezhetnek alapfokú ismereteket. a legtöbben a lakatos, a géplakatos és a szerszámkészítő szakmát választották. női szabóságot 341 leány tanul, mezőgazdasági gyakorlati foglalkozáson 340-en vesznek részt, s hasonló számban látogatják a műszerész-foglalkozásokat is. a diákok többsége üzemben tölti a hét egy napját. a kerületi tanács véleménye szerint a művezetők és a munkások egyaránt tudásuk legjavát nyújtják a gyakorlati órákon, nagy türelemmel foglalkoznak a fiatalokkal, akik egyre otthonosabbak az üzemben. különösen a mom-ban szervezték meg igen körültekintően a szakirányú képzést: a gyár nyugdíjasokat alkalmaz, akik kisebb csoportokban foglalkoznak a középiskolásokkal. a klement gottwald villamosági gyár a rákóczi ferenc gimnázium öt osztályát foglalkoztatja. a felsőbb évfolyamok már a termelő műhelyekben dolgoznak. a gyár vezetői lehetővé tették a „műhelycserét”, hogy a szakma minél több részét megismerhessék a tanulók. a munkahelyi cseréket a gyár oktatási osztálya szervezi, igyekszik továbbá új munkahelyeket felkutatni, s megfelelő pedagógiai feltételeket is teremteni az eredményes oktatáshoz.
/folyt.köv./

- 4 -

most megjelent kiadványában komáromi józsef, a múzeum

bb 5. /huszféle...folyt./-Lm

a mezőgazdasági jellegű szakképzésre a kerület termelőszövetkezeteiben nyílik igen jó alkalom. a zöltség-, dísznövény- és gyümölcsstermesztés alapjait a március 15. termelőszövetkezetben, továbbá a ságvári ifjúsági tsz-ben sajátítják el a középiskolások. kiváló eredményeiket a fővárosi tanács szakfelügyelete is megvizsgálta, s több javaslatot tett a mezőgazdasági munkaoktatás fejlesztésére./mti/

--

bb 6. a kecskeméti pap-sapkát, a hortobágyi csiperkét is gyűjtik az idén - az egész országra kiterjesztik a gomba-gyűjtő állomások hálózatát

i so/gg-Lm ká

1962. március 20.

külföldön és belföldön egyaránt növekszik az igény az erdei gomba iránt. mivel a termést nem lehet tervszerűen fokozni, hiszen csak az időjárástól függ, mennyi gomba terem, az erdei termék vállalat egyrészt a gyűjtőhálózat bővítésével, másrészt új ehető gombafajták begyűjtésével igyekszik növelni a piacra kerülő mennyiséget. a gyűjtést az alföldre is kiterjesztik, s minden olyan területen gyűjtőállomásokat szerveznek, ahol figyelemre-méltó mennyiségű ehető gomba terem. az idén felvásárolják a kecskeméti akácok szegfűgombához hasonló, jellegzetes termékét, a pap-sapkát, valamint a hortobágyi és csongrádi csiperkét is.
/mti/

--

bb 7. helyreállítják az utolsó zala-menti kerek vizimalmot - emléktáblával jelölik meg a műemlékeket zalaegerszegen

vid fm/ke-Lm fm

1962. március 20.

zalaegerszegen helyreállítják és emléktáblával jelölik meg a műemlékeket és a műemlék jellegű épületeket. ebben az évben többek között a város határában álló utolsó zalamenti fából épült kerek vizimalmot állítják helyre. emléktáblával jelölik meg a 18. században, barokk stílusban épített lakóházakat, az 1750-1760 között emelt, ugyancsak barokk stílusú kőtoronyú római katolikus nagytemplomot, valamint igazságügyi épületet./mti/

--
- 5 -

bb 8. a Lekaszált Lucernából még aznap takarmányliszt lesz -
izletesebb silót vág a jószágnak az orkán - fél mázsával könnyebb
az fkv 6-os kukorica-vetőgép - a mezőgépipar újdonságai a
budapesti ipari vásáron

i sl/tr-lm vg

1962. március 20.

a mezőgépipar az utóbbi hónapokban, s napjainkban is
lényegesen fejleszti gyártmányainak műszaki színvonalát, értékes
segítséget nyújt a mezőgazdaság gépparkjának korszerűsítéséhez.
e jelentős fejlődést tükrözi majd a budapesti ipari vásár idei
mezőgépipari kiállítása is, ahol 14 korszerű géttípust tárnak a
látogatók elé. ezeknek a gépeknek egyike sem csupán aféle ígéret,
kiállítási minta, nagyrésztük már sorozatban készül, néhánynak az
üzemszerű gyártását pedig az idén kezdik meg.

a többi között kiállítják a zsmv típusú arató-cséplő-
gépet, amelynek első példányai éppen hétfőn készültek el az emag-
ban. a gép nemcsak arról nevezetes, hogy teljesítménye 40
százalékkal nagyobb, hanem súlya két mázsával kisebb, mint a régi
kombájnoké. s ami a legfontosabb, az idén több mint 1.700-at
gyártanak belőle, közülük 550-et hazai használatra.

a budapesti mezőgazdasági gépgyár a már sorozatban készülő
egy- és kétsoros kukoricabetakarító gépeit mutatja be, amelyek
letörlik a csövet és felszecsázzák a szarát, kiállítja a gyár a
cső fosztására alkalmas gépet is. az utóbbinak sorozatgyártása
ezév harmadik negyedében kezdődik meg.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár a takarmányliszt
gyors elkészítésére alkalmas berendezéssel lepi meg a mezőgazdaságot.
a többi gépből álló felszerelés lenetővé teszi, hogy a lekaszált
Lucernát még aznap lisztté őröljék, az őrlőrendszerbe ugyanis
gyors-száritó berendezést iktatnak. a vásáron éppen ezt a száritó-
apparátust mutatják be, a malom többi részét nagy terjedelme miatt
csak makettekkel illusztrálják. a teljes berendezés eredetijét
március 19-én a sinatelepi állami gazdaságban próbálták ki.

/folytmmköv./

- 6 -

bb 8. /a Lekaszált...folyt./-lm

a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyár orkán nevű
járva zuzó- és silozó gépével képviselteti magát a vásáron.
e gép megszületése elsősorban „a jószágnak jelent kellemes
meglepetést,, mert az eddigi silozó gépekkel ellentétben nem
keresztiben, hanem hossz-irányban, igen finomra
vágja a szarát, így a takarmány jobban átsavanyodik és az állat
számára izletesebb lesz.

a kiállítás egyik újdonsága az fkv 6-os traktorra függeszt-
hető kukorica négyzetbevető gép is, amelynek súlya majdnem
félmázsával kisebb, mint elődeié. a gépnek külön értéke, hogy
a vontatott gépektől eltérően a traktor mozgását pontosan követi,
jobb munkát végez és a vezetőkön kívül nem kell hozzá külön kezelő
személyzet.

a budapesti ipari vásár az említetteken kívül még
több más meglepetést is tartogat a mezőgazdasági szakemberek
résztére, sőt legsikeresebb termékeit nemcsak a magyar, hanem
isok külföldi szakember körében is ismertté akarják tenni. ezért
a mezőgépipar legújabb gyártmányait még az év folyamán bemutat-
ják a lipcsei, a pozsonyi, a brünni és a bécsi vásáron, a madridi
kiállításon, néhány gépet pedig a párizsi szalonban is bemutatnak.
/mti/

..-

bb 9. héj nélküli tökmag

vid j/lm ká

1962. március 20.

Kovács Lászlót, a délalföldi mezőgazdasági kísérleti
intézet tudományos munkatársát érdekes feladattal bízták meg:
az agrimpex mezőgazdasági külkereskedelmi vállalat felkérésére
speciális takarmánytök termesztését kezdi meg tavasszal. e tök-
fajta érdekessége, hogy magja héj nélkül fejlődik ki, aminek
cukrászati és egyéb ipari szempontból van különös jelentősége.
feldolgozása - mivel nem kell a magot hántolni - rendkívül
könnyű, egyszerű és olcsó. a külföldről kapott leírások szerint
egy holdon 5-6 mázsa tiszta mag terem, ugyanakkor 400-500 mázsa
takarmányozási célra kiválóan alkalmas tökhúst is nyernek. a
délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet az idén tavasszal
kötött talajon és homokföldön állít be kísérletet./mti/

..-

- 7 -

RE

bb 11. négy magyar ujdonság premierje a tavaszi hónapok 41 film-
bemutatója között

i di/gk vm sr

1962.március 20.

tavaly 1960-hoz képest csökkent az érdeklődés a filmszínhá-
zak előadásai iránt. az elemzés kiderítette: ebben az is közrejá-
szott, hogy kevesebb magyar filmet mutattak be, a magyar filmek
tudniillik még akkor is, ha gyengébben sikerültek, százakkal
több nézőt vonzanak, mint a külföldi művészek jó vagy éppenséggel
kitünő alkotásai. hozzájárult még a látogatottság csökkenéséhez az
is, hogy az év első hónapjaiban csak elvétve került magyar film a
közönség elé, később pedig, amikor torlódtak a bemutatók, „ütötték”,
egymást a magyar ujdonságok.

a múlt év tapasztalatai alapján az idén arra is gondot for-
dítanak, hogy a hunnia, illetve a budapest filmstudio művészeinek
alkotásai megfelelő időközökben és kellő számban jelenjenek meg
a mozikban. a tavaszi hónapokban például, amikor összesen 41 filmet
mutatnak be hazánkban, négy új magyar film premierjére is sor kerül.
máskorra tűzik a földreform utáni eseményekkel foglalkozó áprilisi
riadót. története 1946-ban egy kisvárosban játszódik, rendezője
zoltay pál, főbb szereplői: öze lajos, zoltay zsuzsa, szirtes ádám,
horváth magda, garas dezső és ajtay andor.

a közönség elé kerül a mindenki ártatlan? című bűnügyi vig-
játék, amely egy autóbuzson és a rendőrszobán játszódik. a filmet
palásthy györgy rendezte, a jelentősebb szerepeket tolnay klári
ráday imre, gobbi hilda, márkus lászló, ascher oszkár és kállai
ilona alakítja. megjelenik a mozikban az amíg holnap lesz című mai
fabusi tárgyú filmdráma, amelynek rendezője keleti márton. a fő-
szereplők: ruttkai éva, sinkovits imre, mészáros ági, dayka margit,
gobbi hilda és bihari józsef. a negyedik ujdonság címe: husz évre
egymástól. a film kállai istván az igazság házhoz jön című műve
alapján készült. fehér imre rendezte s a hősokeket páger antal,
bessenyei ferenc, domján edit, sós edit, deák b.ferenc és timár éva
keltti életre. az új magyar filmeknél kívül újra közönség elé kerül
a korábbi évek nagysikerű magyar filmvigjátéka a liliumfi./mti/

8.05

9.26.1962

- 8 -

bb 10. a rendőrség felhívása

k bc/hné vm sr

1962.március 20.

a rendőrség kéri azt a 30 év körüli, 160-170 centiméter
magas, feketehaju, kékszíni háromnegyedes posztó télikabátot,
szaki-színi csizmanadrágot, fekete puhaszárú csizmát viselő férfit,
akinek ugyanaz a járőráska volt, amikor március 4-én 20-22 óra
közti időben a budapestről gödöllő irányába haladó hév-szerelvény
utolsó kocsiában utazott és a mogoródi megállónál szállt le, hogy
akár telefonon, akár személyesen jelentkezék a pest megyei rendőr-
főkapitányság bűnügyi osztályán: budapest hatodik kerület aradi ut-
ca 21-23 szám alatt. telefonon a 124-276, 126-os mellékállomáson.
/mti/

bb 16. több mint háromezer szerfás épülethez szállítanak az idén
faanyagot az erdőgazdaságok

i so/ gg vm ká

1962.március 20.

az erdőgazdaságok a módosított tipusterveket figyelembe
véve kitermelték a termelőszerkezetek szerfás építkezéseikhez
szükséges faanyagot. a földművelésügyi minisztérium megrendelése
alapján az idei fakitermelési szezonban 3100 különböző gazdasági
épület fa-vázát szabták ki, de felkészültek arra is, - amennyiben a
közös gazdaságoknak erre szükségük van -, hogy további 300-400
épülethez szállithassanak anyagot./mti/

bb 17. ipari égővizsgáló állomás épül diósgyőrött

vid te vm ki

1962.március 20.

az ország ipari kemenceiben jelenteg több mint százféle
égőt használnak a különböző fűtőanyagok elégetésére. az égők jelen-
tős része már nem gazdaságos, ezért azok hatásfokának megállapításá-
ra, valamint jobb égők kikísérletezésére égővizsgáló állomást
építenek a lenin kohászati művekben. az épület már elkészült és
megkezdtek a berendezések szerelését. az új tudományos kísérleti
telepen előreláthatólag már az év első felében megkezdik a munkát
a miskolci hőtechnikai kutató állomás tudományos munkatársai./mti/

8.13

9.27.1962

- 9 -

bb 12. milyen lesz a jövő telefonja? - számtárcsa helyett billentyű, hallgató helyett bekapcsolható hangszóró - elektronikus kisközpontok, mikrohullámu interurbán összeköttetés

1 ms/gg vm sr

1962.március 20.

a távbeszélő technikából a közönség csak a fekete bakelit-készüléket ismeri. ez mindössze öt százaléka annak a technikai felkészültségnek, berendezésnek, amely az előfizetők közötti telefonbeszélgetést lehetővé teszi. az egésznek, a 100 százaléknak várható jövőbeni fejlődését vázolta fel akadémiai székfoglalójában kozma László levelező tag, a budapesti műszaki egyetem professzora.

a távbeszélő-technika most van átalakulóban. ezt az átalakulást a számológépek számára kifejlesztett elektronikus alapelemek felhasználása eredményezi. ezeknek segítségével lehetségessé válik a telefonközpontok nagyarányú decentralizálása. ezzel lényegesen megrövidül az egy előfizetőre eső vezeték hossza. ma már hazánkban is dolgoznak az elektronikus vezérelt telefonközpontok modelljein.

az új technika lényegesen átalakítja az előfizetői készüléket is. javul a hangátvitel, tökéletesedik a mikrofon és a hallgató. kimegy a divatból a csengő, amely helyett hangfrekvenciás jelzés adja tudtul a hívást. eltűnik a számtárcsa és az előfizető sokkal gyorsabban kezelhető billentyűkön „zongorázza le”, a hívott számot. az eddiginél több mód lesz az esztétikai követelmények kielégítésére is, hiszen nem kell olyan adottságokkal számolni, mint a készülékben elhelyezett csengő. ugyanakkor - kívánatra - egy hangszóró bekapcsolásával az egész szobában hallható lesz a beszélgetés. a hangerősítő tranzisztorok áramfogyasztása ugyanis olyan csekély hogy a telefonvezeték árama elegendő a hangszóró megszólaltatására. s ha történetesen nem vagyunk otthon, a készüléken elhelyezett gomb jelzi, hogy távollétünkben keresték számunkat, hívjuk fel tehát az üzenetközvetítőt.

az ipar elkerülhetetlen decentralizálása óriási mértékben megnöveli az interurbán-szolgáltatással szemben támasztott igényt. a régi, fémes összeköttetések nagyon anyagigényesek, egy erősítő nélküli összeköttetéshez 100 kilométer távolságra több tonna rezet kell felhasználni. már ma is mód van arra, hogy egy vezetéken ugyanabban az időben több beszélgetés bonyolódjék le. ezek a módszerek az egy összeköttetésre eső réz-szükségletet néhány kilogrammra csökkentik.
/folyt.köv./

9.00

[Handwritten signature]

- 10 -

/bb 12. milyen lesz.....1.folyt./vm

iparunk ma már olyan berendezések megvalósításán dolgozik, amelyek segítségével egy vezetéken hatvan, vagy 120 beszélgetést lehet majd egyidejűleg lebonyolítani.

emél is nagyobb perspektívát nyit meg a televíziós mikrohullámu lánc, amelynek egy-egy csatornájában - a szovjetunió példája szerint - egyszerre akár 120 beszélgetést is lehet bonyolítani és nem is egy ilyen csatorna bocsátható a távbeszélőforgalom rendelkezésére. hazánkban egyelőre 600 szimultán beszélgetésre alkalmas rendszerek megépítését tervezik.

a mikrohullámu összeköttetés esetén az egy beszélgetésre eső költség sokkal kisebb a mainál. ezért nem is a távoli jövőben, megvalósulhat az egész országra kiterjedő, elektronikus vezérelt automatá hálózat. ebben az esetben éppugynem lesz értelme tarifakérdésekkel bibelődni, mint ahogyan nagybudapesten is egységes a beszélgetés díja, rákoscsabától-őbudáig csak úgy, mint két szomszédos utca között.

a távbeszélő-technika fejlődése újabb hatalmas lépés lesz a város és a falu élete közötti különbség teljes felszámolásához, sőt feltehető, hogy a televízió és a rádió fejlődésével, a közlekedés javulásával egyre többen fogják előnyben részesíteni a vidéket a nagyvárosokkal szemben./mti/

bb 15. negyvenötféle bitument gyártanak exportra zalaegerszegen

vid te vm ki

1962.március 20.

zalaegerszegen a zalaai kőolajipari vállalat bitumengyárában beruházás nélkül, műszaki és szervezési intézkedésekkel 1962-ben jelentősen növekszik a munka termelékenysége és így huszezer tonnával több bitument állítanak elő mint az előző esztendőben.

a zalaai bitumen nemcsak idehaza, hanem külföldön is jó hírnevet szerzett a magyar iparnak. ezt bizonyítja, hogy az idei egész termelés lekötötték a külföldi cégek. csaknem 180.000 tonna, negyvenötféle, kábelgyártásra, szigetelésre, hanglemezgyártásra, utburkolásra stb. alkalmas bitument szállítanak külföldre, pakisztántól izlandig, mintegy husz országba./mti/

9.04

[Handwritten signature]

- 11 -

bb 13. „náztól-házig,, tízezer aktív ügyel baranya lakosainak
szociális és egészségvédelmére

vid fm/ke vm fm

1962.március 20.

baranyában a vöröskereszt és a tanácsok szociális állandó bizottságainak mintegy tízezer aktívja foglalkozik a lakosok szociális és egészségvédelmével. a „náztól-házig,, mozgalom egy-egy aktívja 20-25 házban kíséri figyelemmel az öregek, betegek, nagycsaládok és az államilag gondozott gyermekek helyzetét. a kisebb problémákat saját maguk megoldják, a társadalom segítségére szoruló ügyeket pedig az illetékesekhez továbbítják. eddig már 273 rászorulóknak nyújtottak, illetve nyújtanak segítséget; gondozzák a betegeket. 211 állami gondozott gyermeknek pártfogó szülőket szereztek. a mágocsi és a kaposztekcsői vöröskeresztes aktívák nyaranta meghívják magukhoz az állami intézményekben lakó gyermekeket, egy kicsiny patronáltjuknak pedig takarékbetétkönyvet váltottak. felügyelnek a családokhoz kihelyezett állami gondozottak helyzetére is. a sásdi járásban örökbefogadó szülőket szereztek négy gyermeknek. csikóstóttósön egy árva kislány középiskolai továbbtanulását intézték el. sumonyban, szentlászlón és más falvakban a cigánygyermek-
ek továbbtanulását segítik elő./mti/

bb 18. több mint 20.000 állat részére építenek férőhelyet a kapos-
völgyében

vid j vm ká

1962.március 20.

somogy megye és egyben az ország egyik legjelentősebb állattenyésztő körzetében, a kapos-völgyében a gyarapodó szarvasmar-
na, sertés-és baromfiállomány elhelyezésére nagyszabású építkezés indul. ebben az esztendőben több mint 20.000 állat részére építenek új istállókat, ólakat, vagy bővítik a meglévőket. a magyaratádi buzakalász termelőszövetkezetben két sertésfiasztatót és egy ötszázás hizlaldát hoznak tető alá. a göllei béke és a répáspusztai első öt éves terv tsz 300 férőhelyes hizlaldát épít, miután a tavalyinál jóval több sertést kíván értékesíteni. kaposfüreden kétezres tojó-
ház, magyaregresen és jután 12.000 férőhelyes huscsibenevelő teszi lehetővé az állattenyésztés fejlesztését./mti/

9.10

9.10.17

- 12 -

bb 14. több mint száz magyar író írta eddig alá a berlini írótanács-
kozás felhívását

i v/tr vm sr

1962.március 20.

csenszlovák, lengyel, német és szovjet írók tanácskoztak nemrégiben berlinben. az értekezlet résztvevői felhívással fordultak a világ valamennyi írójához. a felhívás hangsúlyozza: a szocialis-
ta tábor eltökélt szándéka, hogy megoltalmazza a világbékét. meg-
állapítja, hogy a második világháború maradványainak el kell tűnni-
ük és a békeszerződésnek meg kell szüntetnie a nyugat-német militariz-
must.

„írók, értsétek meg nehéz gondjainkat, járuljatok ti is hozzá, hogy az emberiség élete megszabaduljon a legnagyobb félelem-
től és értéktől, gazdaggá váljék,, - kéri a világ íróit a kiált-
vány kezdeményezői: j.marek, p. karvas, z.pluhar, j.putrament,
a.olcha, a.seghers, a.zweig, l.renn, e.strittmatter, s.hermlin,
p.polevoj, a.goncsar.

a leszerelésért, a két németország egyesítéséért, a béke megóvásáért szót emelő felhívást elküldték hazánkba is és a magyar írók szövetsége eljuttatta tagjaihoz. azt eddig több mint 100 magyar író - köztük darvas józsef, dobozy imre, várnai zseni, vas istván, füst milán, hidas antal, trencsényi-waldapfel imre, waldapfel józsef, simon istván, mesterházi lajos, karinthy ferenc, kassák lajos, földesák jános, hajdu henrik, goda gábor, rónai györgy, thurzó gábor, illés béla, kónya lajos - írta alá./mti/

bb 22. népdalgyűjtő munkaközösség baranyában

vid fm/ke vm fm

1962.március 20.

a baranya megyei tanács népművelési dolgozói a pécsi pedagógiai főiskola és a zeneművészeti szakiskola tanárai népdalgyűjtő munkaközösséget alakítottak. nyáron kezdik meg öt évre tervezett gyűjtő munkájukat, amelynek eredményeként baranyai népdalgyűjtő-
ményt jelentetnek meg. ez tartalmazza majd a már korábban külön-
külön megjelent, valamint a már feljegyzett, de még kiadatlan és végül az öt év alatt összegyűjtendő népdalokat is./mti/

9.17

- 13 -

bb 20. a földgázvezetékek rozsdá elleni védelmére új eljárást dolgoztak ki veszprémben

vid te vm ki

1962.március 20.

évtizedes megfigyelések arról tanuskodnak, hogy a földgáz bizonyos esetekben - összetételétől függően - rozsdásodási folyamatot indíthat a vasszerkezeteken. így a távvezetékek, a feldolgozó berendezések hamarosan elvékonyodnak, kilyukadnak, s mindez tetemes károkat okoz. hátráltatta a korrózió elleni védekezés megtervezését, hogy legtöbbször már csak a károk jelentkezése után, gyakran évek múlva derült ki, hogy az adott földgáz mennyire veszélyes a rozsdásodás szempontjából.

a veszprémi nehézipari kutató intézetben most olyan eljárást dolgoztak ki, amellyel már a kut megnyitásakor kideríthetik a később fellépő rozsdásodás mértékét. a földgáz gyors „vallatására”, fékony fémhuzalt használnak, amelyet az áramló gáz útjában helyeznek el. az illanóanyagban levő, rozsdásodást okozó vegyületek hamarosan kikezdi az érzékeny huzalt, amely elvékonyodik. bár a bekonyodás szabad szemmel nem látható, a huzalon átvezetett áram ellenállásának változása pontosan elárulja, mennyit „kopott”, tehát milyen erős a korrózió támadása. ez a mérés csupán 40-100 óráig tart, de ugyanolyan pontos adatokat ad, mint a régebbi módszerekkel hetekig, sőt hónapokig tartó vizsgálatok.

így az adatok ismeretében még a távvezeték építése előtt dönthetnek a megfelelő védőeljárás bevezetéséről. a veszprémi kutatók utmutatása alapján a földgázba egyes esetekben olyan anyagokat kevernek, amelyek közömbösítik a rozsdásodást okozó vegyületeket. máskor, olyan vegyületeket adagolnak, amelyek vékony, összefüggő réteggel vonják be a távvezeték belső falát, s a rozsdá nem telepedhet le a vascső felületére./mti/

- . -

- 14 -

9.20

9.20

Le

bb 21. megröntgenezték a balatoni süllőket

vid ká/j vm ká

1962.március 20.

a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai intézetében behatóan foglalkoznak a legértékesebb balatoni hal, a fogassüllő táplálékvizsgálatával. a gyomremésztés időtartamának megállapítására érdekes módszereket dolgoztak ki: a 20-25 centiméter hosszú süllőket, amelyeket előzőleg megetettek, röntgenkészülékkel vizsgálták meg. a röntgenfelvételekkel megállapították, hogy a halak emésztése a víz hőmérsékletével változik. a süllők gyomra öt fokos vízben 257.2 óra alatt, 23 fokos vízben mindössze 34 óra alatt emészt meg a táplálékot. a fogassüllő téli emésztése tehát lényegesen lassabb, mint a nyári hónapokban. a kísérletek eredménye magarázatot adott a balatoni süllők nyári éhezésére. eszerint a táplálékhiányon kívül a süllők nyári éhezéséhez hozzájárul a fokozottabb emésztés is. télen a hideg hatására a mély vizekbe vonuló kusz-rajok, valamint a fenéken meghúzódó egyéb halfajták csoportjai a nyárinál sokkal bőségebb élelmiszeradagokat kínálnak a süllőknek. a kísérleti adatok viszont azt bizonyítják, hogy a lényegesen lassabb téli gyomorműködés miatt ezt a táplálék bőséget csak korlátozottan hasznosítják. a biológusok ezért a balatoni süllők fokozott nyári táplálékellátását, a takarmányhalak elszaporítását javasolják./mti/

- . -

bb 25. tornaszobák társadalmi erőből

vid fm/ke vm fm

1962 március 20.

mind több baranyai falusi iskolában létesítenek a községfejlesztési alapról és társadalmi erővel tornatermeket, illetve - ahol anyagilag erre nem futja - tornaszobákat. magyarbolyban például az egyik nem használt tanterem padozatát süllyesztették le, hogy megfelelő magasságu legyen tornateremnek. villányban egy földes „padlóju”, épületet parkettáztak s alakították át tornaszobának, mecsek-nádasdon egy volt gazdasági épületben rendezték be a tornaszobát. alsómocsoládon és dunaszekcsón jelentős társadalmi segítséget adtak a tornaszobák létesítéséhez. eddig két tornaterem és tíz tornaszoba épült helyi erőből, további hat községben pedig most épül./mti/

- . -

- 15 -

9.25

10.00 Le

bb 19. magyarországi művészet a honfoglalástól a tizenkilencedik századig - raffaello - munkácsy és kora - új képzőművészeti könyvek

i fe/hné vm sr

1962.március 20.

a képzőművészeti alap kiadványállalata újabb értékes kiadványokkal gazdagítja a művészettörténeti tanulmányok sorát. második, bővített kiadásban jelentette meg „a magyarországi művészet a honfoglalástól a tizenkilencedik századig„ című művet. a könyv első ízben 1956-ban jelent meg - és napok alatt elfogyott. a kötet a magyarországi művészet történetének ezer esztendejét ismerteti meg az olvasóval a korabeli román, gótikus, reneszansz és barokk-stilusu emlékmagyagot történeti összefüggésben mutatja be. a tanulmányt 400, részben színes illusztráció egészíti ki.

a művészet kiskönyvtára-sorozatában jelent meg Lyka károly tollából a raffaello-tanulmány. a kiskönyvek kiegészítő reprodukciók között van a szépművészeti múzeum tulajdonában lévő két kiemelkedő raffaello-festmény reprodukciója - az ismeretlen ifjú képmása és az eszterházi madonna. munkácsy és kora címmel jelent meg végvári lajos kiskönyve a művészettörténet-sorozatban. a magyar meséket és kortársait bemutató tanulmány számos reprodukciót tartalmaz. /mti/

bb 24. nagyüzemi vetőburgonya szaporítás a baranyai gazdaságokban

vid j vm ká

1962.március 20.

a mecsek környéke nem tartozik az ország legjelentősebb burgonyatermelő vidékei közé, viszont földje és éghajlata igen alkalmas vetőgumó előállítására. a baranyai gazdaságok korábban nem használták ki ezt az adottságot és emiatt a vetőgumó nagyrészt más megyékből kellett beszerezni. a mecseki hegyhát, a somogyi határos vidék, mohács környéke és a drávamente homokos területein most 24 termelősövetkezetet jelöltek ki burgonyaszaporításra. ezek a gazdaságok körülbelül ezer holdon termelnek vetőgumót az idén. a törekvés az, hogy ez évtől kezdődően önellátó legyen a megye: azaz a gazdaság saját maguk termeljék meg a vetőmag felújítására szükséges burgonyát. ebben az évben „nagyüzemesítik„ a burgonya szaporítását. csupán négy bevált fajta - három somogyi és egy lengyel - termelésével foglalkoznak és egyidejűleg növelik a termőegységeket. míg az előző években a közös gazdaságok átlag 10-15 holdon állítottak elő vetőgumót, most tavasszal 40-50 holdas táblákat alakítanak ki szaporítás céljára. /mti/

9.35

10.10.1962

- 16 -

bb. 26. megkezdték működésüket a szőlő- és gyümölcsstelepitési műszaki bizottságok - kijelölték a szőlő szaporítóanyagtermelő gazdaságokat

i cs/hné/gy/ká

1962. március 20.

a második ötéves terv időszakára előirányzott, kerekén 80 000 holdnyi új, nagyüzemi szőlőtelepítés megszervezésére minden megyében ugynevezett szőlő- és gyümölcsstelepitési műszaki bizottságot alakítottak. ezek a bizottságok gondoskodnak arról, hogy az új szőlőket megfelelő helyen, s gépi művelésre alkalmas nagy táblákba, nagyüzemi művelési rendszernek megfelelően telepítsék. az új ültetvényeket egy-egy szövetkezei határában legalább 150-250 holdas összefüggő területre összpontosítják, s a helyi adottságok: talaj-, éghajlati-, és munkaerőviszonyok, valamint a fogyasztási, piaci igényeknek megfelelően alakítják ki. a különböző borvidékeken kijelölték a szőlő szaporítóanyagtermelő gazdaságokat, s ezek 1962 őszétől kezdve az egész országot ellátják jómínőségű, fajtatiszta szaporító anyaggal.

a múlt ősszel jól beérett szőlővesszőkben az idej, viszonylag enyhe tél, nem okozott számottevő kárt. így most a meginduló metszések idején jó alkalom nyílik arra, hogy minden szaporításra alkalmas vesszőt, kiválogassanak és előkészítsenek gyökereztetésre. az ültetvényterv vállalat irányítása alatt működő vesszőfelvásárló kirendeltségek és a megyei instruktor-agronómusok mindenütt megadják a sima szőlővessző begyűjtéshez szükséges szakmai eligazítást. országszerte mérés megkezdték a szerződések kötését, elsősorban termelősövetkezetekkel és termelősövetkezeti tagokkal, a szedésre, előkészítésre és kötegelésre. a legtöbb helyen érdekeltté teszik a tagságot a szaporító anyag gyűjtésben, vagyis a szerződött mennyiségén felül átadott szőlővessző árát teljes egészében a szedésnél, előkészítésnél dolgozó tagok kapják meg.

a metszés alatti vesszőkiválogatás csak olyan szőlőfajtánál lehetséges, amelyeknek jellegzetes színű a vesszője. ezek: ezenjó, olaszrizling, kövidinka, pozsonyi fehér, sárfehér, oportó, kékfankós és a saszi-félék. az ültetvényterv vállalat csakis ezekre a fajtákra köt megállapodást, s a begyűjtéssel egy időben ellenőrzi a kívánt fajtatisztaságot és a minőséget. /mti/

9.40

10.10.1962

- 17 -

bb 27. korszerősítik a gyulai tejporgyárat

vid te vm ki

1962.március 20.

gyulán mintegy kétmillió forint költséggel korszerősítették a huszonhét évvel ezelőtt létrehozott első hazai tejporgyárat. a hajdu-bihar megyei tejipari vállalatához tartozó gyárban új pasztöröző üzemszert, tejszűrőt, helyiséget és vajkőpülő műhelyt rendeztek be, az elavult gépeket újakkal cserélték ki. a régivel háromszor nagyobb, az egész üzemet ellátó műtőberendezés is épült.

a korszerősítés jelentősen növeli a termelékenységet, rövidebb idő alatt több tejterméket dolgozhatnak fel. az új üzemszereket és berendezéseket a héten próbálják ki./mti/

bb 29. új lakótelep épül sajtószentpéteren

vid te vm ki

1962.március 20.

a borsod megyei tanács az idén 241 millió forintot fordít új lakások építésére. a jelentős össze felhasználásával az év végéig 1272 lakást adnak át. az új otthonok többsége ózdon, kazincbarcikán és tiszaszederkényben épül fel, de a kisebb ipartelep is számos új lakással gazdagodik. így például sajtószentpéteren az ötéves terv idején új lakótelepet létesítenek és az ott épülő 604 lakásba, az eddigi tervek szerint a gázt is bevezetik. a lakótelep építését már megkezdték és az idén 68 otthon készül el. alsózsoltán - az építételemgár dolgozóinak - 64 lakást építenek borsodnádason és rudabányán 25, illetve 58 lakás épül. sátorajuhelyen részben a fémlemezipari művek üzemeltetőinek elhelyezésére 15 új otthont alakítanak ki./mti/

bb 37. mi a hosszú élet titka? - elmondja a hajduság legidősebb asszonya

vid fm/ke vm fm

1962.március 20.

özvegy bagosi istváné, szabó zsófia, a hajduság legidősebb asszonya századik születésnapját ünnepelte hajdunánáson. nyolcvan éves nyugával él együtt s jó erőben, egészségben vannak. zsófi néni még ma is olvas és így fogalmazza meg a hosszú élet titkát: „soha ne terheljük meg gyomrunkat, sokat tartózkodjunk friss levegőn, dolgozzunk rendszeresen, éljünk derűs szívvel,./mti/

9.47

10.47

- 18 -

bb 23. az idén százhatvanmillió forint értékű munkára kerül sor a dunamenti hőerőműben - a második felévben a belső szerelések is megkezdődnek százhalombattán

vid te vm ki

1962.március 20.

a szeszélyes időjárás ellenére a terv szerint, sőt azt megelőzve halad a százhalombattai erőmű építése és már csaknem teljes egészében kibontakoztak a leendő hatszáz megawatt teljesítményű dunamenti hőerőmű körvonalai. valamennyi üzemépületben annyira előrehaladt a munka, hogy az év második felében - több héttel megelőzve a tervben előírt „menetrendet”, - megkezdhetik a belső szereléseket. az idén 160 millió forint értékű építési, illetve szerelési munkát végeznek el, s ennek eredményeként jövőre már megkezdődik a részleges próbaüzemelés.

a 16 méter magas főépület vasbetonvázán már felhúzták a keretállásokat kitöltő falazat nagy részét és a többi üzemépületben megkezdték a belső gépalapozási munkákat. készen áll az egyik 50 megawattos turbina alapja, jelenleg a másodikat szerelik. jött alá került a műhely, a végleges raktárépület, s most a vízkivételi mű aknaszekrényének süllyesztésén dolgoznak. még az idén elkészül itt az ország legnagyobb, 200 méter magas kéménye, amelynek alapgyűrűje 28 méter átmérőjű.

nagy munka vár a csatornaépítőkre, hiszen az erőmű óránként 80.000 köbméter vizet használ el. ehhez különleges méretű vezetékeket kell építeni, s így még többszáz ezer köbméter földet mozgatnak meg. az üzem-építkezéssel párhuzamosan gondoskodnak az erőmű leendő dolgozóinak elhelyezéséről is. rövidesen nyolcvan készenléti lakás építését kezdik meg az új lakótelepen, amelynek környékén felsorakoztak már a szerelőmunkások szállásépületei is./mti/

bb 28. restaurálják a győri görög-katolikus templomot

vid fm/ke vm fm

1962.március 20.

a háboruban megsérült győri görögkatolikus templomot az ugynevezett rác-templomot ebben az esztendőben restaurálják. az épületet azért nevezik rác-templomnak, mert a törökök elől menekült rácok építették 1727-ben./mti/

9.53

10.53

- 19 -

bb. 30. szakmát adnak a fiataloknak - harminckét új belépő a karcagi lenin tsz-ben

vid j/gy/ká

1962. március 20.

a 12 000 holdas karcagi lenin termelőszövetkezet a nagykunság „legfiatalabb”, közös gazdasága. a tagság több mint egyharmada harminc éven aluli. jelenleg 320 ifjú gazda dolgozik a szövetkezet növénytermesztésében, állattenyésztésében és egyéb munkahelyein. a közelmúltban újabb 32 fiatal lépett be a termelőszövetkezetbe, akiknek egyrésze eddig más munkaterületen dolgozott. a város ifjúsága azért vonzódik a szövetkezet-hez, mert a közös gazdaság szakmát, biztos megélhetést nyújt számukra. közülük eddig több mint százán szereztek szakmunkás bizonyítványt. márciusban újabb 20 fiatal tett öntözéses szakmunkás vizsgát, az ezüstkalászos tanfolyam előadásait harmincketten látogatták. a szakmát szerzett fiatalok a múlt évben átlag 13 000 - 15 000 forint jövedelemre tettek szert, de vannak közöttük olyanok is, akiknek évi keresete megközelíti a 18 000 - 20 000 forintot. a munka mellett megtalálják a szórakozási lehetőségeket is. itt készült el a megye első szövetkezeti művelődési „kombinátja”, ahol különböző szakkörök, művészeti csoportok működnek. most fejezték be a szövetkezet első üzemelegységi művelődési házának építését, amelyhez - a társadalmi munkával együtt - 50 000 forinttal járult hozzá a szövetkezet. /mti/

...

bb. 31. munkához kezdett a második szolnok megyei művelődési autó is - gépkocsik szállítják a kulturát a tanyavilágba

vid ke/gy/fm

1962. március 20.

szolnok megye nagykiterjedésű tanyavilágát eddig csak egy művelődési autó járta. a megyei könyvtár most újabb kocsival gazdagodott, így most már két gépkocsival szállítják a kulturát a városoktól, községektől távolabb lakó dolgozó parasztoknak. a tanyai szövetkezeti gazdák és családtagjaik a jövőben gyakrabban láthatnak filmeket, hallgathatnak ismeretterjesztő előadásokat és gyorsabban jutnak hozzá a könyvekhez is. /mti/

...

1
9.57

10.05
Lec

- 20 -

bb. 32. fiatal lányok másodszor szereztek meg a szocialista munka-brigád címet

vid te/gy/ki

1962. március 20.

a kaposvári textilművekben huszonkét brigád versenyez a szocialista cím megszerzéséért. a kereszterszózóban dolgozó hét fiatal lányból álló ságvári endre brigád naplója a közösségi szellem kialakításának szép példáját mutatja. egy év alatt 238 könyvet olvastak el, hatvanszor voltak színházban és moziban, tizenötösör az ifjúsági ház rendezvényein jelentek meg. hatan tagjai a kulturális csoport táncgyűjtésének, valamennyien beléptek a természetjáró barátok körébe és közös kirándulásokon az ország sok szép vidékét keresték fel. bekapcsolódtak az ifjúság a szocializmusért mozgalomba is és a kász-szervezet megbízatásait lelkiismeretesen teljesítik. részt vesznek a szakmai oktatásban is. nagy anna és nagy sarolta rendszeresen felkeresik a kereszterszózó beteg munkatársait és segítenek náluk a házi munka elvégzésében.

példát mutatnak a termelőmunkában is. vállalatukat tulszárnyalták, és a hulladékot 0.39 százalékra, minimálisra csökkentték.

eredményeik alapján a brigádnak legutóbb másodszor ítelték oda a megtisztelő szocialista címet. /mti/

...

bb. 33. mezőgazdasági képesítést szereznek a vasi állatorvosok

vid j/gy/ká

1962. március 20.

a szocialista mezőgazdaság egyre nagyobb követelményeket támaszt az állatorvosokkal szemben is. ezt a tényt ismerte fel az a négy vas megyei állatorvos, aki elhatározta, hogy megszerzi a második diplomát. udvarhelyi józsef és polgár endre, a szombathelyi mesterséges termékenyítő állomás orvosai, pusztai ernő, ivánci állatorvos és erdős jános, a körmendi járás főállatorvosa levelező uton tanul a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémián.

polgár endre az elhatározásról a következőképpen vélekedett: „az állattenyésztés feladatait ma már csak az a szakember tudja sikerrel megoldani, aki állatorvosi, s egyben mezőgazdasági képesítéssel is rendelkezik, hiszen az állategészségügy szorosan összefügg a tenyésztéssel. mezőgazdasági szakismereteink gyarapításával közelebb kerülünk a mezőgazdasági termelő munkához, eredményesebben tudjuk gyakorolni hivatásunkat,.. /mti/

...

10.05

10.05
Lec

- 21 -

bb 34. népmesék, mondák a szigetvári és a siklósi várakról

1962. március 20.

vid fm/ke vm fm

Kováts Valéria, a pécsi Janus Pannonius Múzeum kutatója öt évi munkával, száznál több szigetvári lakos elbeszélése alapján feljegyezte a várral kapcsolatos népi hiedelmeket. Egyik ilyen néphit, hogy a várat és környékét hosszú alagutrendszer hálózta be. Ez azonban nem igaz, mert a várat mocsaras, ingoványos terület vette körül. Maga a vár az ingoványból kiemelkedő, síppedékes talajú „szigetre”, épült, ezért is nevezték szigetvárnak.

A siklósi várbarátok köre ugyancsak elhatározta a várral kapcsolatos népmesék, dalok, mondák tárgyi emlékek összegyűjtését. Eddig 150, a várról szóló népdalt és husz tárgyi emléket gyűjtöttek, amelyeket a vármúzeumban helyeznek el. /mti/

bb 35. gyümölcsöző együttműködés a csehszlovákiai lucskai és a hejőcsabai cementgyár között

1962. március 20.

vid te vm ki

A csehszlovákiai Lietavská Lúčky cementgyár és a hejőcsabai cement-és mészmű számos dolgozója között már több éve baráti viszony alakult ki. Az eleinte alkalmi, személyi természetű kapcsolat az évek során szerves és gyümölcsöző együttműködéssé fejlődött. A két, sok tekintetben azonos adottságú gyár vezetői tavaly szerződésben is megállapodtak a termelési, műszaki, technikai kérdések, tapasztalatok rendszeres cseréjében. Már eddig több alkalommal látogatták meg egymást, leveleznek, a sürgősebb üzemi kérdéseket pedig telefonon beszélik meg. A hejőcsabaiak hasznos tanácsokkal segítettek csehszlovák barátaikat, például bányaművelési, portalanítási kérdésekben, míg a lucskaiak a klinkerégető kemencék célszerűbb tüzelési módjára adtak át jól hasznosítható tapasztalatot. Ennek is része volt abban, hogy a hejőcsabai gyárban tavaly már mintegy negyven százalékkal növekedett a klinkerégető kemencék termelése. Az idén, a többi között, a mindkét gyárban folyamatban levő rekonstrukció tapasztalatait tárgyalják meg. /mti/

- . -

- 22 -

10.10

10.10
Zee

bb. 38. új anyagok ruházódásunkban

1962. március 20.

i sz/tr/gy/vg

Az emberek a legkevésbé gondolnak arra, hogy kissé átalakított, petróleumban, kátrányban, vagy fenyőfában járnak - ez nem aggasztja őket, mer a fő dolog, hogy a műanyag ruházati cikk tulajdonságai az eredeti természetes anyagokéval megegyezzenek, vagy még jobbak legyenek. A textiliparunkban felhasznált természetes- és műszál aránya öt éves tervünk végére eléri a 70:30-at. Ez az arány már megfelel a világszerte kialakult általános poliamid típusú szálak - ehhez a csoporthoz tartozik a hazánkban is készülő danulon - és a terliszter anyagokban levő poliakrilnitril kivűt újabb műszálakat is fedeztek fel. Ezek közül a magyar szakemberek a legnagyobb figyelemmel kísérik az olaszok polipropilénjét, amelyet petróleumból állítottak elő. A viznél könnyebb, felszínén uszik, kopásálló magas hőfokot is kibír. A magyar posztógyárban már megkezdték feldolgozásának első kísérleteit, hogy amikor esetleg megkezdődik a hazai alapanyaggyártás, fonásának, szövésének technológiájára rendelkezésükre álljon. Az acetát műselyem és az ugynevezett üvegnylon bár nem a legfrissebb újdonság, de szélesebb körben most használják fel hazánkban estélyi és táncruhák anyagához.

A műanyag tért hódít a cipőiparban is, s bár szó sincs arról, hogy teljesen kiszorítja, de sokszor jól helyettesíti a drágább és nem mindig olyan tartós bőrt. Ezéven tízmillió pár cipő készül nem bőr talppal és 1 300 000 párnak a felső része textil, illetve műbőr lesz. A vásárlók maguk is sokszor tapasztalják, hogy hideg, esős időszakban a formagumitalp, a mikroporosos, a transzparens, vagy a gumi kruppon talp még jobbnak is bizonyult, mint a bőr. A legújabb műanyagtalp a tunit nevű gumi-kruppon, amely varrható, ragasztható, s lehetővé teszi, hogy köztalp nélkül is gyártanak gumitalpu cipőket. Tizenkétmillió pár cipőbe építenek be tartósabb rostműbőr kérget. A kecses, tüssarku cipőt viselő nők is kevesebbet fognak ezután bosszankodni és cipészhez járni, mert az új sarkok, amelyek fa helyett cellulozból, acetátból, polietilénből készülnek, sokkal erősebbek. A vulkalon nevű új sarokflekkel élet-tartalma is jóval hosszabb, mint a bőr.

/mti/

10.17
10.17
Zee

- 23 -

bb 36. tavasszal ezer új traktoros, vontató-és gépkocsivezető lát munkához a körös-vidéki termelőszövetkezetekben

vid j/vm ká

1962.március 20.

a körösök vidékén újabb termelőszövetkezetek térnek rá a komplex gépesítésre, ezenkívül a fiatal gazdaságok is vásárolnak egy-két traktort, munkagépet. a bővülő gépparkhoz kellő számú szakembert képeznek. a téli hónapokban szabadszálláson a traktorképző iskolában, a gépállomások téli tanfolyamain és a termelőszövetkezetek házi tanfolyamain ismerkedtek meg a szövetkezeti fiatalok a mezőgazdasági gépekkel. a gépállomások téli tanfolyamain megkezdődtek a vizsgák, s a szakemberek mindenütt jó felkészültséget tapasztalnak. a körös-vidéki termelőszövetkezetekben tavasszal ezer új traktoros és vontató-, illetve tehergépkocsi vezető lát munkához.
/mti/

bb 41. egy tavaszon sem telepítettek még annyi pillangóst a hajduságban, mint az idén

vid j/vm ká

1962.március 20.

a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek az elmúlt hetekben 25 vagon lucerna és vöröshere magot szállítottak el a központi raktárakból, amivel több mint 4000 holdat vethetnek be. egyetlen esztendőben nem fordult még elő, hogy tavasszal ilyen nagy területen vessenek pillangósokat. a gazdaságok jövedelmüket magfogással is növelik. erre a célra több mint 2000 holdon, széles sortávolságra ugynevezett kapáslucernát telepítenek.
/mti/

bb 42. 12000 vas megyei fiatal teljesítette az ifjúság a szocializmusért mozgalom követelményeit

vid fm/ke vm fm

1962.március 20.

a kisz vas megyei végrehajtó bizottsága értékelte az ifjúság a szocializmusért mozgalom tavalyi eredményeit. a megyében az elmúlt évben mintegy 12.000 fiatal teljesítette követelményeket. az ifjúságok több mint 780.000 forint megtakarítást értek el, 56 újításukat fogadták el s 365.000 óra társadalmi munkát végeztek.
/mti/

10.23

10.23
10.23

- 24 -

bb. 40. film készül a kislakásépítőknek - az idén már szervezetteren gondoskodnak az építőipari oktatófilmek gyártásáról és elosztásáról - nemzetközi együttműködés a baráti országokkal

i sb/tr/gy/vg

1962. március 20.

az építőipari vállalatok időnként kisfilmet készítettek korszerű építkezésekről, hogy minél többen tanuljanak az új módszerekből. ötletszerű volt azonban a téma kiválasztás és néhány bemutató után félre tették a filmet, pedig még sokan nem látták. ezért az építésügyi minisztérium műszaki fejlesztési főosztályának intézkedésére most megalakították az építésügyi dokumentációs iroda filmcsoportját, az oktatófilmek szervezett gyártásának és elosztásának gazdáját.

az új intézkedés szinte felbecsülhetetlen segítséget nyújt a széleskörű tapasztalatcsere megszervezéséhez, a szakemberek műszaki képzettségének fejlesztéséhez. az idén már 11 új kisfilmet készítenek a legújabb és leghasznosabb építési eljárásokról. többek között filmet forgatnak a dunaujvárosi panelházakról, a fémszerkezetű nehéz állványokról, a csuszósaluzásos építési módszerről, és a százhalombattai 200 méteres óriás-kéményről. különösen tanulságos bonta józsef mérnök kisfilmje, amely a leggyakrabban előforduló hibák megszüntetéséhez ad sok jótanácsot a műszaki dolgozóknak. az iroda filmcsoportja azonban nemcsak a szakembereket segíti az új filmekkel. a csoport megbízására a budapesti filmstudio györgy istván rendezésével filmet készít a kislakásépítőknek is. ebben a filmben a korszerű és olcsó családi házakon kívül bemutatják az újrendszerű sorházakat és a kis társasházakat is.

a baráti országok támogatásával az idén kialakítják a szervezett építőipari kisfilmcserét. csaknem 30 filmet kapunk majd a legfejlettebb építési eljárásokról a szovjetuniótól, csehszlovákiától, lengyelországtól és románától. így a meglévő anyaggal együtt több mint 50 hazai és külföldi oktatófilmet mutatnak be a munkásszállásokon, a vállalatoknál, a tervezőirodáknál és a tudományos egyesületek rendezvényein.
/mti/

10.28

10.28
10.28

- 25 -

bb. 43. az év végére befejezik a dunai cement- és mészmű deákvári lakótelepének építését — a második félévben bölcsődét, óvodát, iskolát és új üzletházakat adnak át

1 sb/tr/gy/vg

1962. március 20.

a dunai cement- és mészműben még csak a jövő év elején helyezik üzembe az első klinkerégető forgókemencét, de már jóelőre gondoskodnak az üzemi dolgozók családjainak elhelyezéséről. beépített konyhabuttorral és ruhásszekrényvel felszerelt, összkomfortos lakásokat építenek. a 31-es építőipari vállalat munkásai eddig 258 lakást adtak át, s az év végére befejezik a gyár deákvári lakótelepének építését.

az első félévi feladat a legnagyobb, mert 144 új lakást kell átadni. ezért a vállalat budapesti építkezéseiről erősítést küldtek vácra. így már májusban befejezik a munkát az első ideai lakóházban és az előírt határidőre átadják a többi lakást is. az év második felében megnyitják a lakótelep 40-40 személyes bölcsődéjét, óvodáját, megkezdődik a tanítás a négytantermes új iskolában és a háziasszonyok bevasárlásainak megkönnyítésére nagy üzletházat építenek. a nyár közepén már elköltözködnek az építők az átmenetileg munkásszállónak berendezett utolsó lakóházból, s eredeti rendeltetésének megfelelően 48 lakást alakítanak ki ebben az épületben. ezzel fejezik be a 450 lakásos új lakótelep építését, csak az utolsó simításokat, a terület csinosításának és parkosításának munkáit hagyják jövőre. /mti/

bb. 44. csapadékos vidékeken előnyös a hagyma magról vetése

1 ie/ke/gy/ká

1962. március 20.

a fertő tó környékén már régi hagyománya van a hagymatermesztés egy sajátos módszerének: a szokásostól eltérően nem dugghagymáról ültetik, hanem magról vetik a növényt. a termesztés így egy évvel rövidebb ideig tart, a költségek sokkal kisebbek, s jó körülmények között, gondos művelés mellett a magról vetett hagyma is megadja holdanként a 60-80 mázsát. a hasznos módszer azonban mindeddig kevésbé terjedt el.

/folyt. köv./

10.34

11/10
Lel

bb. 44. / csapadékos vidékeken... folyt./ gy

a kertészeti kutató intézetben megvizsgálták a magvetéses hagymatermesztés alkalmazásának lehetőségeit. megállapították, hogy az általában a csapadékos vidékeken előnyös, a makói és más történelmi hagymatermesztő tájakon azonban helytelen lenne bevezetni. a magról termesztett hagyma ugyanis nem olyan jó minőségű, illetve nem annyira eltartható, mint a makói. őszi tél eleji fogyasztásra teljesen megfelelő, a tárolásra és exportra kerülő terményt azonban továbbra is dugghagymáról kell ültetni.

a kertészeti kutató intézet a szövosz-szal együtt az idén az ország különböző vidékein összesen ezer holdon folytat kísérleteket a magvetéses hagymatermesztéssel. az eljárásnak különösen akkor van nagy jelentősége, ha valamilyen okból rossz a dugghagyma termés.

/mti/

bb 39. a szegedi tudományegyetemen 73 hallgatót képeznek ki népművelési munkár- a

vid fm/ke vm fm

1962.március 20.

a szegedi tudományegyetem 73 tanárnak készülő hallgatója vesz részt különleges népművelési képzésben. a természettudományi és a bölcsészkaron tanuló pedagógusjelöltek az első évben a népművelés elméleti kérdéseivel ismerkednek, a másodéves hallgatók már résztvesznek a szeged környéki falvak művelődési házai programjának összeállításában, segítik a művészeti együttesek, a helyi könyvtárak munkáját. a harmadévesek képzőművészeti, zene-, színház- és filmművészeti előadássorozatokot hallgatnak. megismerkednek a filmvetítógép kezelésével is. 16 hallgató már megszerezte a mozigépészti szakképesítést.

e különleges képzésben részvevő szegedi egyetemi hallgatók tanulmányaik befejezése után mint pedagógusok kerülnek majd a falvakba és a városokba, de nemcsak az iskolákban oktatnak, hanem a falusi művelődési házak, könyvtárak, s a népművelés más ágazatainak munkáját is segítik./mti/

10.40

11/10
Lel

- 27 -

bb 45. germanus gyula előadása az újságíró akadémián

k ms/ke vm hk

1962.március 20.

germanus gyula egyetemi tanár, az ismert orientalista kedden az újságíró akadémia irodalomtörténeti tagozatán nagyszerű előadásban ismertette az arab irodalom történetét, a mohamed előtti úgynevezett pogány kortól a legújabb időkig./mti/

- . -

bb 46. az átex érdekes kezdeményezései: irányítsa ön is a divatot

i kf/kf vm vg

1962.március 20.

az átex textilkiskereskedelmi vállalat kedden sajtótájékoztatón ismertette tavaszi-nyári felkészülését, idei újdonságait. rögtönzött kiállításon be is mutatták azokat a női és férfi divatcikkeket, amelyek már kaphatók, vagy rövidesen forgalomba kerülnek.

különösen tavaszi női kalapokból található gazdag választék. kétségkívül a nyári női divat egyik „slágere”, lesz a habselyem és kötöttárugyár újdonsága, a habselyem ruha, amelynek ára 100 forint. a férfi divatszaküzletek árukészletét ugyancsak kiegészítették tavaszi kalap, kesztyű, nyakkendő és ing újdonságokkal.

a vállalat üzleteiben bevezetik, hogy női és férfi fehérneműt méretre is készítenek, aránylag rövid idő alatt, nem sokkal drágábban a konfekció áránál. az átex érdekes kezdeményezése a közönséget is igyekszik bevonni a divat irányításába. felhívják a vásárlókat - elsősorban természetesen a nőket - tervezzenek saját izlésüknek megfelelő pulovereket, kardigánokat, fehérneműket és kalapokat. a legsikerültebb tervekről modelleket készítenek és azokat divatbemutatón ismertetik majd a „tervezőgárdával”, a közvéleménykutatás alapján a legeredetibb cikkeket szövetezettel készíttetik majd a közönség kívánságának megfelelően kisebb-nagyobb sorozatban. ha egy javaslat egyben új cikk termelését teszi lehetővé, azt újtásként fogadják el és díjazzák./mti/

- . -
- 28 -

13.07

14019 el

bb 47. a mezőgazdasági gépalkatrész megrendeléseket határidő előtt teljesítik a salgótarjáni acélárugyár dolgozói

vid te vm ki

1962.március 20.

a salgótarjáni acélárugyár gazdasági szerszámgépgyárában a mezőgazdasági gépgyárak, a termelőszövetkezeti és állami gazdaságok megrendelése alapján határozták meg az első negyedévre esedékes tervet. eszerint az év első három hónapjában csaknem másfélszer annyi mezőgazdasági gépalkatrészt gyártanak mint a múlt év hasonló időszakában. a gazdasági szerszámgépgyár brigádjai vállalták, hogy ezeket a megrendeléseket határidő előtt teljesítik. március 20-án már jelentették az első negyedévre esedékes 11.200 ekekormány-lemez, 66.000 szántóvas és 25.000 traktoreke kapaszkodó gyártásának befejezését. pár napon belül teljesítik a többi megrendelést is, s így a hónap végéig az időközben beérkezett pótmegrendeléseknek megfelelően még többszáz kormánylemezt, szántóvasat és traktorkapaszkodót gyártanak tervükön felül./mti/

- . -

bb 48. ülést tartott az országos földművesszövetkezeti tanács

t kz/te vm ká

1962.március 20.

kedden a szövetség székházában ülést tartott az országos földművesszövetkezeti tanács. megjelent az ülésen nagy daniel, az elnöki tanács elnökhelyettese, nagy józsefné könnyűipari miniszter, dr. tatár-kiss lajos, a szövetség elnöke, az mszmp központi bizottsága póttagja, dégen imre, az országos vízügyi főigazgatóság főigazgatója, nánási lászló, az elnöki tanács tagja, a szövetség felügyelőbizottságának elnöke, ligeti lászló, a kpvsz főtitkára, halász jános, belkereskedelmi miniszterhelyettes, a szövetség elnökhelyettesei és vezető munkatársai.

az országos földművesszövetkezeti tanács előző ülésén felhatalmazta a szövetség igazgatóságát a szövetkezetek országos szövetsége március 29-én összeülő ötödik kongresszusa elé kerülő, s a két kongresszus közötti munkáról szóló jelentés, valamint a földművesszövetkezetek és a körzeti földművesszövetkezetek mintaalap-szabály tervezetének és a kongresszus elé terjesztendő határozati javaslatnak megszövegezésére.

az ülésen dr. tatár-kiss lajos előterjesztése alapján az országos földművesszövetkezeti tanács megvitatta és elfogadta a jelentést, a tervezetet, s a határozati javaslatot. ugyanakkor a tanács a szövetség igazgatóságát felmentette két kongresszus között viselt tisztségétől, egyben megbízta az új igazgatóság megválasztásával a feladatok ellátásával./mti/

- . -

- 29 -

13.40

14019 el

bb 49. időjárásjelentés

gk vm

1962. március 20.

az országos meteorológiai intézet jelenti 1962. március 20-án, 13 órakor:

az évszakhoz képest hideg idő

európa időjárása az évszakhoz képest még mindig hideg. tegnap a hőmérséklet európa legnagyobb részén napközben sem emelkedett 0 fok fölé, 15-17 fokos hőmérsékleti értékeket csak az ibériai-félsziget nyugati partjain észleltek.

hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet volt, amelyből a szentgotthárd-miskolc vonaltól északra több helyen kevés hó hullott, de a csapadék mennyisége csak dobogókőn érte el az 1 millimétert. az előbb említett vonaltól északra 4-7, máshol 9-11 órán keresztül sütött a nap. napközben a hőmérséklet az ország délkeleti felében mínusz 1 - plusz 2, az ország többi részén plusz 1 - plusz 5 fokig emelkedett. hajnalban a levegő lehülésében nagy eltérések mutatkoztak, voltak helyek, ahol mínusz 13, máshol azonban csak mínusz 2 fokig hűlt le a levegő. a budapesti szabadsághegy 4, misinatető 22, dobogókő 24, mátraháza 28, kékestető 35, galyatető 36 centiméter vastag hóréteget jelentett.

ma délelőtt országszerte kevés felhő volt, a hőmérséklet az évszakhoz képest még mindig igen alacsony.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1.4 fok volt, a sokévi átlagnál 7.9 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 777 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: növekvő felhőzet, néhány helyen kisebb havazással, havasesővel. mérsékelt déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4 - mínusz 8, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0 - plusz 4 fok között.

a duna vízállása budapestnél 332 centiméter./mti/

14.00

15.45

Zer

- 30 -

bb 51. szánokkal szállítják az istállótrágyát a földekre szabolicszatmár megyében

vid j-lm ká

1962. március 20.

a nagy havazás csaknem teljesen megbénította a mezőgazdasági munkát szabolicszatmár megyében. tétlenül állnak a traktorok, sőt a hófúvás járhatatlanná tette a vontatók, tehergépkocsik számára a útleveleket is, s így még a trágyahordást sem tudták befejezni a megye közös gazdaságai. most elővették a már kiselejtezett szánokat, s azokkal hordják az érett istállótrágyát a földekre. hétfőn és kedden mintegy 6000 lófogatú szán dolgozott, s csaknem 90.000 mázsa szervesanyagot szállítottak ki a nagyüzemi táblákra./mti/

--

bb 53. sikerült megóvni a melegágyi palántákat a fagytól - újból felszálltak a műtrágyaszóró repülőgépek somogyban

vid j/lm ká

1962. március 20.

somogyban a csaknem egy hétig tartó hóvihár a balatonúj helyi állami gazdaság kertészetében is megbénította a munkát. a kertészek a fagyveszély elhárításán fáradoztak: a melegágyakban szépen fejlődő paprika-és paradicsompalánták megóvására kétszeres üveget helyeztek az ablakkeretekbe, majd nádtakaróval és istállótrágyával fedték be. kedden a napfényes időben a takarókat leszedték, és újból felnyitották a melegágyi ablakokat. a kertészek megállapították, hogy a napfénytől elzárt növények fejlődése megállt, egy héttel később kerülhetnek csak ki a szabad földbe, a nagyobb mérvű fagykárt azonban sikerült megakadályozni.

kedden reggel a szélcsendes időben, egyhetes kényeszerpihenő után, újból felszálltak a műtrágyaszóró repülőgépek a lábodi állami gazdaságban. ezen a napon 100 felszállással több mint 500 holdra szórták ki a kevert műtrágyát./mti/

--

15.20

16.00

- 31 -

bb 50. öt termelőszövetkezetek -közötti vállalkozás működését hagyta jóvá a szolnok megyei tanács vb ülése

vid /j/vl ká 1962. március 20.

a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén többek között megtárgyalták a megye 199 mezőgazdasági termelőszövetkezetének 1961. évi gazdálkodási eredményeit. megállapították, hogy a szocialista nagyüzemek teljes termelési értéke a múlt évben meghaladta a másfélmilliárd forintot. az egy hold szántóra eső üzemi bevétel 710 forinttal növekedett. az elmúlt évben igen eredményes volt a szövetkezetek együttműködése egy-egy feladat megoldásában. a kedvező tapasztalatok alapján most újabb 5 termelőszövetkezetek-közötti vállalkozás működését hagyta jóvá. a gazdaságok közös építkezésre társultak. hat járszági szövetkezet „alsójárszági tsz-ek önálló közös vállalkozása,, néven hozott létre ilyen társulást. a részvevő közös gazdaságok egyenként 10.000 forint indulási alapot szavaztak meg. ebből az összegből beszerzik a szükséges munkaeszközöket és fedezik az igazgatási költségeket. a vállalkozás 98 kőművest, ácsot és asztalosot foglalkoztat, irányításukkal mérnöki képesítésű műszaki vezetőt bíztak meg. a kunhegyesi mezőgazdasági termelőszövetkezetek közös vállalkozása ebben az évben több mint ötmillió forint értékű építkezést végez a kunhegyesi vörös csillag, a kenderesi haladás, az abádszalóki lenin és több más termelőszövetkezet területén. a tiszafüredi járás termelőszövetkezetközi vállalkozása csaknem hatmillió forint értékű építkezésre kötött megállapodást. ugyanilyen társulás kezdte meg működését a török-szentmiklósi és a szolnoki járásban is. a közös építőbrigádok az engedélyek kiadása után még márciusban megkezdik tevékenységüket. /mti/

bb 52. cserkeszőllőn szedik a primőrpaprikát - a tavaszi csemeget a fővárosba szállítják

vid/j/vl ká 1962. március 20.

a cibakházi vörös csillag termelőszövetkezet cserkeszőllői primőrgazdaságában kedden reggel megkezdődött a paprika szedése. a 350 négyzetméternyi üvegfelület alól előreláthatólag 40.000 paprikát szüretelnek. a gazdaság fennállása óta ilyen korán még nem érett be ez a tavaszi csemege. szerdán reggel megkezdik a szállítást a fővárosi csemegeüzletekbe. budapestre huszezetet küldenek és ugyanannyit exportálnak. /mti/

15,55

16.05

- 32 -

bb 54. békegyűlés salgótarjánban

vid fm/ke/vl fm 1962. március 20.

a béke-világtanács elnökségének bécsi tanácskozásán kiadott felhívás és a hozott határozatok ismertetésére kedden megyei békegyűlést tartottak salgótarjánban. a gyűlésen mintegy százötvenen képviselték a nógrádi gyárak, üzemek, a városok és falvak békebizottságait. Márton Miklós újságíró ismertetete az időszerű nemzetközi kérdéseket.

elhatározták, hogy a moszkvai leszerelési és béke-világkongresszus előtt békeesteket, béketalálkozókat rendeznek a nógrádi gyárakban, üzemekben, a városokban és falvakban. /mti/

bb 55. meghalt vigh pál, a munkásmozgalom régi harcosa

vi hi/hné-lm sr

1962. március 20.

kaposvárott elhunyt vigh pál, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa. tizenhat éves korában, kaposvárott került a munkásmozgalomba, majd később a fővárosban folytatta munkásmozgalmi tevékenységét. forradalmi magatartásáért megkínózták, bebörtönözték. szabadulása után kitiltották budapestről, s visszatért kaposvárra, ahol tovább szervezte a kommunista mozgalmat és a börtönben szünetelt elvtársakat és hozzátartozókat támogató vörös segély-akciót. újabb börtönbüntetések után, 1942-ben különleges büntetés-századdal a frontra küldték, ahonnan sikerült átszöknie a szovjet csapatokhoz. haláláig hűségesen kitartott a párt és a munkásmozgalmal mellett. vigh pált az mszmp saját halottjának tekintik. temetése március 21-én lesz kaposvárott. /mti/

bb 56. veres józsef fogadta a ghanai köztársaság nagykövetét

gg-lm sr

1962. március 20.

veres józsef budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke kedden bemutakozó látogatáson fogadta joseph godson amamoo-t, a ghanai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/ első magyarországi

16.45

16.00

- 33 -

KE

bb 57. embargo 22 óráig!

dobi istván táviratban üdvözölte az iráni saht
te szb sr 1962. március 20.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke az iráni új év alkalmából,
táviratban üdvözölte mohammed riza pahlevi iráni saht. /mti/
--

bb 59. a fővárosi tanács elnöke ebédet adott károlyi minálné
tiszteletére

i zs/zs szb sr 1962. március 20.

veres józsef, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke
kedden ebédet adott károlyi minálné tiszteletére. résztvett az
ebéden károlyi minály leánya és a károlyi család közvetlen baráti
körének néhány tagja, akik a temetés alkalmából érkeztek budapest-
re: a. j. p. taylor, az oxfordi egyetem történészprofesszora, f.
m. wilson, angol író, rev. c. sinclair, anglikán lelkész, mme
ywette guyot és jevgenyija olhina újságíró.

jelen volt a diszebéden szakasits árpád, az elnöki tanács tag-
ja, dr. sik endre, az mszmp központi bizottságának tagja, szarka
károly külügyminiszterhelyettes, továbbá a minisztertanács által a
temetés megrendezésére kiküldött bizottság több tagja. /mti/
--

17.21

18.00

MTI

-34-

bb 60. a szerkesztőségek figyelmébe!

i bc/hné-lm sr

1962. március 20.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsát-
juk nógrádi sándor beszédét, amely a magyar tanácsköztársaság
kikiáltásának 43. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen
hangzik el. a beszéd csak utólagos jelzésre használható fel.
keretet később adunk.
x x x

nógrádi sándor bevezetőben hangsúlyozta: a magyar tanács-
köztársaság kikiáltásának 43. évfordulója egybeesik azzal az idő-
ponttal, amikor a magyar dolgozó nép már megvalósította a tanács-
köztársaság első nagy eszményét, a szocialista termelési viszonyok
teljes győzelmét hazánkban. büszkeséggel tölt el bennünket -
mondotta - hogy ilyen történelmi magaslatról tekinthetünk vissza
a tanácsköztársaság dicső napjaira.

- a magyar tanácsköztársaság történelmi jelentősége
többek között abban áll, hogy hónapokon keresztül le tudta kötni
az agresszív tőkés országok haderejének egy részét, s ezzel bizonyos
mértékig tehermentesítette szovjet-orszország vörös hadseregét.
ugyanakkor a magyar tanácsköztársaság létrejötte megdöntötte azt a
reformista munkásárulók által terjesztett legendát, hogy a nagy
októberi szocialista forradalom oroszországban sajátos orosz
jelenség. magyarország bebizonyította, hogy a szocialista forra-
dalom oroszországban nem sajátos nemzeti, hanem nemzetközi jelenség,
amely törvényszerűen következik a kapitalizmus általános válságából,
s ezért irányt mutat valamennyi tőkés ország munkásosztálya számá-
ra. lenin akkor azt mondta: a magyar proletárforradalom még a
vakot is látóvá teszi,,.

a továbbiakban annak a jelentőségéről beszélt, hogy
1918-ban megalakult a kommunisták magyarországi pártja. a párt
fennállásának első napjától kezdve megalkuvás nélkül harcolt
a burzsoá demokratikus rend megdöntéséért, a tőkés osztályokat
kiszolgáló reformizmus ellen, a proletárhatalom megteremtéséért.

- a proletáriátus forradalmi pártjának a létrejötte
lenin tanítványainak, a szovjet-orszorból hazatért kommunis-
táknak a nevéhez fűződik, élükön kun béla elvtárssal, aki a tanács-
köztársaság első zászlóvivője, a forradalom legkiemelkedőbb veze-
tője volt. a párt alapítói közé tartoztak kun béla mellett
szamuely tiber, jancsik ferenc, dr. münnich ferenc, vántus károly
és mások, továbbá a forradalmi szocialisták és a baloldali szocia-
listák egy-egy csoportja.
/folyt.köv./

17.45

18.25

MTI

- 35 -

bb 60. /a szerkesztőségek....1.folyt./-Lm

- a kommunisták magyarországi pártja rövid idő alatt jelentős tömegbázisra tett szert a nagyüzemek munkásai, a fegyveres testületek tagjai és a leszerelt katonák között, akik tulnyomórészt a parasztság legszegényebb rétegeiből kerültek ki. erre a tömegbázisra támaszkodva, s azt állandóan szélesítve, fokozta a kmp nap-mint nap a harcát, meghirdetett céljaiért.

- a helyzet odáig fejlődött, hogy 1919 tavaszáig szinte teljesen kicsuszott a talaj a burzsoá-szociáldemokrata koalíciós kormány lába alól. a koalíciós kormány lemondott és átadta a hatalmat a szociáldemokrata pártnak. a jobboldali szociáldemokraták megkísérelték a kormányalakítást és ezzel a burzsoá rend megmentését, de erre már késő volt. a kommunista párt munkájának a gyümölcse ekkorra már beérett: a munkás és katonatömegek követelték a proletárdiktatura kikiáltását. a szociáldemokrata párt balszárnyán tömörülő elvtársak csatlakoztak a tömegek követeléseinek és magukévá tették a kommunista párt programját. a kommunista párt programja alapján megtörtént a két párt egyesülése és a tanácsköztársaság kikiáltása.

- a magyar tanácsköztársaság megszületése tanubizonyosságot tett arról, hogy a hatalmat a proletáriátus békés úton is megszerezheti. de helytelen lenne olyan következtetésre jutni, hogy a hatalom magától hullott a munkásosztály kezébe. nem! a hatalom békés úton való megragadásának előzményei voltak, amelyek úgy lehetne röviden megjelölni: volt egy kommunista párt, amely mind a belpolitika, mind a külpolitika kérdéseiben megalkuvás nélkül harcolt a burzsoázia és a jobboldali szociáldemokrata vezetés ellen és ezt a harcot megnyerte. a burzsoázia csatát veszített, nemcsak politikailag, de történelmileg is.

- bebizonyosodott, hogy ekkor már a proletáriátus volt az egyetlen erő a magyartársadalomban, amely képes volt a nemzet előtt álló feladatokat megoldani és a szocializmus mellett hitet tevő néptömegeket vezetni. károlyi mihálynak, a polgári demokratikus köztársaság elnökének, a nagy magyar hazafinak az emléke méltó arra, hogy a tanácsköztársasággal kapcsolatban is felelevenítsük, mert ő csakhamar leszurte a tanulságot a maga számára 1918-1919 eseményeiből, fenntartás nélkül a munkásosztály mellé állt és a szocializmus, a proletárdiktatura álláspontjára helyezkedett.
/folyt.köv./

18.00
18.15

- 36 -

bb 60. /a szerkesztőségek...2.folyt./-Lm

- Lenín hatalmas eszmei, politikai segítséget nyújtott a pártnak, a tanácsköztársaságnak. állandóan kapcsolatban állt kun béla elvtárral: tanácsokat adott, bátorított, határozottságra és éberségre hívta fel a figyelmét a forradalom vezetőinek, mind a belső, mind a külső ellenséggel szemben. a magyar tanácsköztársaság fennállásának rövid néhány hónapja alatt mélyenszántó politikai szociális és kulturális reformokat tudott megvalósítani. az új államot a nép által választott tanácsok vezették. a szociális reformok minden dolgozó réteg javát szolgálták. a tanácsköztársaság határozott békepolitikát folytatott. senkit nem fenyegetett és nem veszélyeztetett.

- az imperialisták kezdetben azt remélték, hogy a tanácsköztársaság „belső gyengeségénél,, fogva néhány hét alatt megbukik. azonban hamarosan meg kellett győződniük róla, hogy ez csak hiu ábránd. az imperialisták akkor intervenciós háborút folytattak a fiatal szovjet hatalom ellen és nem nézhették tétlenül a magyar tanácsköztársaság megerősödését a hátukban. de a levitézlett magyar burzsoázia és földesuri osztály sem tagadta meg önmagát. nagyban üzte a hazaárulást: valósággal könyörgött az antantnak, hogy fegyveres erővel verje le a tanácsköztársaságot. a támadást, amelybe bevetették a környező államok burzsoá haderőit és a francia hadsereg egy részét, már áprilisban megindították. hősiesség küzdelem kezdődött akkor a tanácsköztársaság létéért, a forradalom vívmányaiért. a katonai sikerek a kedvezőtlenül alakult nemzetközi helyzet következtében nem tudták végleg biztosítani a tanácsköztársaság fennmaradását.

- sok értékes tanulságot hagyott a magyar kommunistákra a tanácsköztársaság, - folytatta beszédét nógrádi sándor. az első és legfontosabb tanulság az: a proletáriátusnak, hogy megszerezhesse és megtarthassa a hatalmat, erős, egységes forradalmi pártra van szüksége. ezt nélkülözötte a tanácsköztársaság. az egyesülés ugyanis formális volt, sokkal inkább szervezeti külsőség, mint a proletárdiktatura alapján álló eszmei-politikai egység. a kommunisták elkövették azt a hibát, hogy az egyesülésnél nem követelték a párt azonnali megtisztítását, az opportunisták elemektől és a továbbiak során sem folytattak erélyes és rendszeres harcot az opportunisták ellen, mert attól tartottak, hogy felbomlik a formális egység. a kommunista vezetők felismerték a bajt, de már nem volt elég idejük rá, hogy segítsenek rajta.

/folyt.köv./

18.10
18.30

- 37 -

bb 60. /a szerkesztőségek...3.folyt./-Lm

- de a hibákat ezerszeresen felülmúlták a magyar tanácsköztársaság erényei, győzelmei, történelmi érdemei. határozottan meg kell állapítani azt, hogy a tanácsköztársaság 133 napig tartó dicső uralma nem belső gyengeségek, vagy hibák következtében bukott meg, hanem az imperializmus katonai tulereje agressziója következtében.

- dicső történelmi hagyomány az 1919-es tanácsköztársaság. nem úgy sorakozik a többi mellé, mint az azt megelőző szabadságharcok hagyománya. nem egy a sok közül, hanem az a hagyomány, amely megnyitotta a tőkés és földesuri kizsákmányolástól mentes szocialista világ kapuját a magyar nép számára. mi, kommunisták nagyra tartjuk valamennyi haladó nemzeti hagyományunkat és méltón épülünk azokra. de nem felejthetjük el, hogy ma a magyar nép már más, magasabbrendű eszményeket követ, mint például 1848-1849 után; a marxizmus-leninizmus, a kommunizmus eszményeit, amelyek először 1919-ben a győzedelmes proletárdiktatúrában testesültek meg. a magyar tanácsköztársaság emléke azért is oly becses nekünk, mert céljai és tanulságai benne élnek valóságunkban. ma kelnek életre azok az ideálok, amely 43 évvel ezelőtt száz és százezer dolgozót készítettek hősi cselekedetekre ebben az országban.

- meg kell mondanunk azt is, hogy a személyi kultusznak hódoló vezetők igazságtalanul bántak a tanácsköztársaság emlékével és legtöbb szereplőjével. a szép szavak alkalomadtán nem hiányoztak, de a tényleges elismerés hiányzott. ezt a mulasztást az utóbbi években szintén jóvá kellett tenni. a tanácsköztársaság történelmi érdemei és nemzetközi jelentősége az el nem muló hálaérzet gránitjába vésték szervezőinek, vezetőinek és mártírjainak emlékét. Legyünk büszkék rájuk.

- pártunk 1919 óta óriási utat tett meg. amit bal siker kísért 1919-ben, siker koronázott 1945-ben. a szovjetunió dicső hadserege, proletárinternacionális küldetését teljesítve felszabadította népünket évszázados rabságból. a régi barátság és harci szövetség fennmaradt és ma erősebb, mint valaha, a nemzetközi erőviszonyok is gyökeresen mások, mint 43 évvel ezelőtt. a szovjetunió világtörténelmi jelentőségű győzelme a fasiszta koalíció felett újra megváltoztatta a világ képét. hatalmas és legyőzhetetlen szocialista tábor alakult ki, amelynek mi is része vagyunk.

- ma már elmondhatjuk, hogy miénk az idő és döntően magunk szabjuk meg fejlődésünk feltételeit is. a szocializmus népünk akaratából végérvényesen győzött hazánkban és eredményeink tanúsítják, hogy munkásosztályunk, parasztságunk, értelmiségünk nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel használja ki a szocializmus adta korlátlan lehetőségeket szép, boldog, szocialista jövőnk megalapozására.
/folyt.köv./

18.15
18.35

- 38 -

bb 60. /a szerkesztőségek...4. folyt./-Lm

- az 1919-es tanácsköztársaság szellemében magasra emeljük a proletárinternacionális zászlaját. kéz a kézben, együtt haladunk a szocialista tábor népeivel, minden erőnkkel erősítjük a tábor egységét. együtt haladunk az egész világot átfogó hatalmas béketáborral. minden erőnkkel és egységesen támogatjuk a szovjetunió javaslatait és erőfeszítéseit a tartós béke fenntartására, hogy megvédjük az emberiséget egy új pusztító háborútól, amelyet az imperializmus legagresszívabb körei kirobbantani szeretnének, és nem kételkedünk benne, hogy a béke erői diadalmaskodni fognak - fejezte be beszédét nógrádi sándor./mti/

bb 69. ünnepség a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 43. évfordulója alkalmából

t bc hné szb sr

1962. március 20.

J a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 43. évfordulója alkalmából, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a forradalmi munkás paraszt kormány, a hazafias népfront országos tanácsa és a szakszervezetek országos tanácsa kedden délután ünnepséget rendezett a pesti kerületi vasas művelődési otthonban.

az ünnepség elnökségében foglalt helyet biszku béla, a minisztertanács elnökhelyettese, római sándor, az országgyűlés elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagjai, veres józsef budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke, kelen béla, a budapesti pártbizottság titkára, beckl sándor, a szot titkára, háner józsef, a vasas szakszervezet elnöke, a 20. kerület országgyűlési képviselője, bozsik józsef, a 20. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, heller miklósné, a 20. kerületi hazafias népfrontbizottság titkára, kovács sándorné, a 20. kerületi kisz-bizottság titkára, plóker ignác kossuth-díjas gyalús, sári sándor, a hazai fésűsfonó igazgatója, horváth istván, a soroksári vasöntőde dolgozója, kiss katalin, a soroksári textilművek szocialista brigádvezetője, hevesi gyula, mol gáspár, schneka péter, vadász károly, várnai zseni 1919-es veteránok.

az ünnepség részvevőinek soraiban ott volt nagy daniel, az elnöki tanács elnökhelyettese, ilku pál művelődésügyi miniszter, kisházi ödön munkügyi miniszter, s a politikai, gazdasági és a kulturális élet több más vezető személyisége. részt vett az ünnepségen a budapesti diplomáciai képviselet több vezetője is.
tóth tiborné, a 20. kerületi pártbizottság első titkára nyitotta meg az ünnepséget, majd nógrádi saándor, az mszmp központi bizottságának tagja mondott ünnepi beszédet.

/nógrádi sándor beszédét korábbi kiadásainkban közöltük./

nógrádi sándor nagy tapssal fogadott beszéde után felcsendült az internacionálé.

az ünnepség második felében művészi műsor következett, amelyben fellépett ágai karola, az állami operaház magánénekes, keres emil színművész, orosz adél és róma viktor, az állami operaház szólótáncosai, sepei józsef hegedűművész, surányi ibolya előadóművész, valamint a kisz központi művészegyüttesének ének- és zenekara. /mti/

18.25

- 39 -

bb 61. tanácsköztársasági emlékünnepségek vidéken

ö vid fm/ke szb fm

1962. március 20.

kedden országsszerte megkezdődtek az 1919-es tanácsköztársaság megalakulásának évfordulója alkalmából rendezett ünnepségek.

a győr-sopron megyei iskolákban ismertették a magyar tanácsköztársaság történetét, a kisz-szervezetek ünnepi taggyűléseken emlékeztek meg 1919-ről és a kisz ujjászervezésének öt éves jubileumáról. győrött, a szakszervezetek megyei székházában tartott ünnepségen csernitzki gyula, a városi tanács vb. elnöke mondott beszédet.

a miskolci párt- és tömegszervezetek a lenin kohászati művek bartók béla művelődési házában rendeztek emlékünnepséget több mint ötszáz diósgyőri és miskolci dolgozó részvételével. kállai lászló, a hazafias népfrent borsod megyei bizottságának titkára méltatta a történelmi évforduló jelentőségét, majd a diósgyőri vassas művészegyüttes adott műsort.

a nyiregyházi ünnepségen murczkó károly, az mszmp városi bizottságának titkára mondott beszédet.

csongrád megye több városában is megemlékeztek a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulójáról. csongrádon, - amelynek határában 43 évvel ezelőtt a magyar vöröskatonák az intervenció csapatokkal harcoltak - megkoszorúzták az 1919-es hősök emlékművét. hódmezővásárhely több iskolájában munkásmozgalmi veteránok, 1919-es vöröskatonák tartottak előadásokat, élménybeszámolókat az első magyar munkásállamról.

a szombathelyi remix vállalat dolgozói ünnepségén fatalin jános, a szakszervezetek vas megyei tanácsának vezető titkára beszélt az 1919-es eseményekről. kőszegen a tanácsköztársasági emlékünnepséggel zárult a „béke és barátság”, kulturális szemle hete. vasvárott, sárvárott és több más helységben veterántalálkozók voltak. sárvárott kisz-fiatalokkal találkoztak az idős kommunisták.

/folyt.köv./

18.00.

11.47

- 40 -

bb 61. /tanácsköztársasági... 1. folyt./- szb

székesfehérvári villamossági, televízió- és rádiókészülékek gyárában tartott tanácsköztársasági emlékünnepségen, - amelyen képviseltették magukat székesfehérvár többi ipari üzemeinek dolgozói is, - juhász jános, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára méltatta az első magyar proletárállam jelentőségét.

pécsett kedden 250 uttörőnek adták át ünnepélyesen a kisz tagsági könyvet. a következő hetekben további ezer pécsi pájtást vesznek fel a kisz soraiba. - ugyancsak kedden a párt-, a kisz- és a tömegszervezetek tanácsköztársasági emlékünnepséget rendeztek a pécsi városi művelődési házában. kiss dezső, a kisz baranya megyei bizottságának titkára mondott beszédet.

salgótarjában, - a magyar proletárforradalom egykori fellegvárában, - az üvegyári munkások művelődési házában rendeztek díszünnepséget, amelyen nagy béla, az egykori második zászlóalj második századának parancsnoka, a munkásváros egyik ipari iskolájának igazgatója mondott beszédet. ott volt az ünnepségen a tanácsköztársaság hősi harcaiban résztvett salgótarjáni munkászászlóalj több parancsnoka és mintegy százötven katonája is.

tatabányán, a zsdánov bányász művelődési házában tartott ünnepségen kiss istván, a megyei tanács elnökhelyettese méltatta az 1919-es eseményeket, majd a bányász együttes irodalmi színpada „bányász szív - bányász ököl”, címmel adott műsort. esztergomban a felső foku tanítóképzőben kiállítás nyílt a tanácsköztársaság emlékeiből. a nyomtatványokon, plakátokon kívül sok tárgyi emléket állítottak ki az 1919-es párkányi csatáról, az esztergom-dorogi munkászászlóaljnak az intervenció csapatok ellen vívott hősi harcáról. /mti/

--

18,30

15.47

- 41 -

W

bb 62. az üzemi balesetekre vonatkozó új rendeletről tanácskoztak a munkásvédelmi szakemberek

t tz/gk szb ki

1962. március 20.

az egyes minisztériumok és szakszervezetek, valamint az üzemek és az üzemi szakszervezeti szervek mintegy 70 munkásvédelmi szakembere kedden délután a technika házában tanácskozásra gyűlt össze, hogy részletesen elemezze a munkaügyi minisztérium március 10-én megjelent 2/1962. számú rendeletét. ez a rendelet tulajdonképpen az üzemekben bekövetkezett balesetek bejelentésének és kivizsgálásának első átfogó jogi szabályozása.

a vitát donáth béla, a szot és fülöp péter, a munkaügyi minisztérium munkásvédelmi osztályának vezetője nyitotta meg. a megbeszélésen számos felszólaló méltatta annak jelentőségét, hogy a rendelet a lehetőségekhez képest jó meghatározást adja a balesetek fogalmának. hangsúlyozták, hogy ezzel legalábbis az esetek döntő többségében eleve kiküszöbölődik az a bizonytalanság, amelynek következtében az üzemekben történt balesetek egy részét eddig nem is minősítették üzemi balesetnek. általános helyesléssel fogadták a főmérnök szerepének növekedését a balesetek kivizsgálásában és azt a rendelkezést is, hogy az egyes balesetekről felvett jegyzőkönyvek csak akkor lehetnek alapjai a további eljárásnak, ha a sérült dolgozók is egyetértenek a jegyzőkönyvekben foglalt megállapításokkal. ha viszont észrevételeik vannak ellene, a jegyzőkönyvet fel kell terjeszteni a magasabb szakszervezeti szervekhez, amelyek döntenek a vállalat és a dolgozók között felmerült vitában. /mti/

--

bb 63. az ország első termelőségvetkezeti városában kedden első ízben vizsgáztak a tsz akadémia hallgatói.

vid szb -cz

1962. március 20.

turkeven az ország első termelőségvetkezeti városában kedden vizsgáztak a tsz akadémia hallgatói. ebből az alkalomból a nagykun-sági városba látogatott losonczy pál földművelésügyi miniszter, valamint csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára. a vendégek jelenlétében százhat hallgató tett tanubizonyosságot az elmúlt két év hasznos munkájáról, valamint a mezőgazdasági nagyüzemek minden ágazatával összefüggő tudnivalókról. a tsz-tagok és a szakemberek munkáját oklevéllel, a legjobbakat pedig még külön szakkönyvekkel is jutalmazták. a kitüntetettek között volt a hetvenéves jenei Antal bácsi, aki két év alatt szintén elsajátította az irányításhoz már nélkülözhetetlen tudnivalókat. /mti/

--

18,40

- 42 -

bb 67. csehszlovákiában vendégszerepelt a martfői tiszta cipőgyár művészegyüttese

vid fm/ke-lm fm

1962. március 20.

ötnapos vendégszereplés után kedden hazaérkezett csehszlovákiából a martfői tiszta cipőgyár művészegyüttese. a martfői fiatalok mintegy ötven-tagú csoportja az érsekújvári elektrosvit művek meghívására utazott a szomszédos államba. két és fél órás műsorral szórakoztatták az érsekújvári dolgozókat. a elektrosvit művek művészgardája nyáron viszonzza a martfűiek látogatását. /mti/

--

bb 68. a 13. kerületi uttorok kulturális versenye

i vt/gg-lm sr

1962. március 20.

a béke és barátság kulturális szemle keretében a 13. kerületi általános iskolák uttorcsapatainak döntőin legjobb helyezést elért pártások kedden a józsef attila művelődési házban rendezett kerületi döntőn „mérték össze„ tudásukat. hangszeres- és énekszólísták, kamarakórusok, bábjátékosok és mesemondók léptek színpadra. szerdán kerül sor ugyanitt a szavalók és a népi táncosok bemutatójára. a különböző művészeti ágak legjobbjai vesznek majd részt a béke és barátság kulturális szemle budapesti döntőjén. /mti/

--

bb 70. a szot távirata az ugta titkársághoz

ke-lm sr

1962. március 20.

a szot táviratot küldött az ugta titkársághoz tuniszbába:

„a tüszüneti egyezmény megkötése alkalmából a szot elnöksége a magyar szervezett dolgozók nevében forró testvéri üdvözlését küldi az algériai népnek.

az algériai nép több éves hősiess harca, ha nagy áldozatok árán is, meghozta győzelmét. a magyar szervezett munkások nevében a legteljesebb szolidaritásunkról biztosítjuk önöket.

baráti üdvözléssel a szot elnöksége nevében brutyó jános főtáitkár. /mti/

--

18,53

- 43 -

bb 62. az üzemi balesetekre vonatkozó új rendeletről tanácskoztak a munkásvédelmi szakemberek

t tz/gk szb ki

1962. március 20.

az egyes minisztériumok és szakszervezetek, valamint az üzemek és az üzemi szakszervezeti szervek mintegy 70 munkásvédelmi szakembere kedden délután a technika házában tanácskozásra gyűlt össze, hogy részletesen elemezze a munkaügyi minisztérium március 10-én megjelent 2/1962. számú rendeletét. ez a rendelet tulajdonképpen az üzemekben bekövetkezett balesetek bejelentésének és kivizsgálásának első átfogó jogi szabályozása.

a vitát donáth béla, a szot és fülöp péter, a munkaügyi minisztérium munkásvédelmi osztályának vezetője nyitotta meg. a megbeszélésen számos felszólaló méltatta annak jelentőségét, hogy a rendelet a lehetőségekhez képest jó meghatározást adja a balesetek fogalmának. hangsúlyozták, hogy ezzel legalábbis az esetek döntő többségében eleve kiküszöbölődik az a bizonytalanság, amelynek következtében az üzemekben történt balesetek egy részét eddig nem is minősítették üzemi balesetnek. általános helyesléssel fogadták a főmérnök szerepének növekedését a balesetek kivizsgálásában és azt a rendelkezést is, hogy az egyes balesetekről felvett jegyzőkönyvek csak akkor lehetnek alapjai a további eljárásnak, ha a sérült dolgozók is egyetértenek a jegyzőkönyvekben foglalt megállapításokkal. ha viszont észrevételeik vannak ellene, a jegyzőkönyvet fel kell terjeszteni a magasabb szakszervezeti szervekhez, amelyek döntenek a vállalat és a dolgozók között felmerült vitában. /mti/

--

bb 63. az ország első termelőségvetkezeti városában kedden első ízben vizsgáztak a tsz akadémia hallgatói.

vid szb -cz

1962. március 20.

turkeván az ország első termelőségvetkezeti városában kedden vizsgáztak a tsz akadémia hallgatói. ebből az alkalomból a nagykunsági városba látogatott losonczi pál földművelésügyi miniszter, valamint csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára. a vendégek jelenlétében százhat hallgató tett tanubizonyosságot az elmúlt két év hasznos munkájáról, valamint a mezőgazdasági nagyüzemek minden ágazatával összefüggő tudnivalókról. a tsz-tagok és a szakemberek munkáját oklevéllel, a legjobbakat pedig még külön szakkönyvekkel is jutalmazták. a kitüntetettek között volt a hetvenéves jenei Antal bácsi, aki két év alatt szintén elsajátította az irányításhoz ma már nélkülözhetetlen tudnivalókat. /mti/

--

18,40

- 42 -

bb 67. csehszlovákiában vendégszerepelt a martfői tiszta cipőgyár művészegyüttese

vid fm/ke-lm fm

1962. március 20.

ötnapos vendégszereplés után kedden hazaérkezett csehszlovákiából a martfői tiszta cipőgyár művészegyüttese. a martfői fiatalok mintegy ötven-tagú csoportja az érsekújvári elektrosvit művek meghívására utazott a szomszédos államba. két és fél órás műsorral szórakoztatták az érsekújvári dolgozókat. a elektrosvit művek művészgardája nyáron viszonzza a martfűiek látogatását. /mti/

--

bb 68. a 13. kerületi uttorók kulturális versenye

i vt/gg-lm sr

1962. március 20.

a béke és barátság kulturális szemle keretében a 13. kerületi általános iskolák uttorócsapatainak döntőin legjobb helyezést elért pártások kedden a józsef attila művelődési házban rendezett kerületi döntőn „mérték össze„ tudásukat. hangszeres- és énekszólísták, kamarakórusok, bábjátékosok és mesemondók léptek színpadra. szerdán kerül sor ugyanitt a szavalók és a népi táncosok bemutatójára. a különböző művészeti ágak legjobbjai vesznek majd részt a béke és barátság kulturális szemle budapesti döntőjén. /mti/

--

bb 70. a szot távirata az ugta titkárságához

ke-lm sr

1962. március 20.

a szot táviratot küldött az ugta titkárságához tuniszba:

„a tüzzüneti egyezmény megkötése alkalmából a szot elnöksége a magyar szervezett dolgozók nevében forró testvéri üdvözlését küldi az algériai népnek.

az algériai nép több éves hősiess harca, ha nagy áldozatok árán is, meghozta gyümölcsét. a magyar szervezett munkások nevében a legteljesebb szolidaritásunkról biztosítjuk önöket.

baráti üdvözléssel a szot elnöksége nevében brutyó jános főtitkár. /mti/

--

18,53

- 43 -

bb 66. „boldog, vidám várossal találkoztunk,, - egy hetet töl-
tenek magyarországon a brazil újságíróvendégek

i ms/gg szb sr

1962. március 20.

paulo mota lima, a rio de janeirói luta democratica című lap
külpolitikai szerkesztője és rui rocha, az ugyancsak rio de janei-
róban megjelenő ultima hora gazdasági rovatvezetője a napokban bu-
dapestre érkezett. a brazil újságírók kedden a magyar sajtó házá-
ba látogattak, ahol szakasits árpád, a magyar újságírók országos
szövetségének elnöke és siklósi norbert, a szövetség főtitkára fo-
gadta őket. a látogatás után a magyar távirati iroda munkatársa
elbeszélgetett a két brazil újságíróval.

- a német demokratikus köztársaságból kapott meghívásra jöt-
tünk európába, a lipcsei vásárra. utána felkerestük a német demok-
ratikus köztársaság nagyobb városait. nagyon hasznosnak tartjuk,
ha a szocialista és a kapitalista országok újságírói kölcsönösen
meglátogatják egymás országait. az ilyen látogatások hozzájárulnak
a nemzetközi megértéshez és megszüntetik a lehetőséget, hogy a szo-
cialista országok életéről hamis híreket lehessen terjeszteni.

- örömmel jöttünk magyarországra, amelyről igen keveset tudtunk.
az országról hozzánk érkező tudósítások kizárólag északamerikai hír-
ügynökségektől származnak és elképzelhető, hogy ezek nem a legked-
vezőbb színekben tüntetik fel magyarországot és a többi szocialis-
ta országot. az egyetlen konkrétum, amit tudtunk, hogy a két ország
gazdasági adottságai nagy lehetőségeket adnak a kereskedelmi kapcso-
latok bővítésére.

- hétfőn felkerestük a külkereskedelmi minisztériumot és mint-
hogy mindketten erősen gazdasági érdeklődésű emberek vagyunk, ter-
mészetesen főleg a két ország közötti gazdasági együttműködés lehe-
tőségeiről informálódtunk. a mi országunkban is csak az lehet a fej-
lődés útja, hogy gazdag nyersanyagforrásainkra támaszkodva, kiépít-
sük iparunkat. a magyar gép- és szerszámgyártás cikkeit ezért fon-
tosak brazilia számára. ugyanakkor a magyar ipar sok fontos nyers-
anyagát szerezheti be braziliából.

/folyt.köv./

19,00

- 44 -

bb 66. „boldog, vidám... folyt./- szb

- az itt töltött két nap alatt sok kellemes tapasztalatot sze-
reztünk. boldog, vidám várossal találkoztunk, olyan emberekkel,
akiknek temperamentuma sokban hasonlít a latin-amerikai népekéhez.
budapest az egyik legszebb város, amit eddig láttunk. több üzemet
is felkerestünk, köztük a ganz árammérők és kapcsolók gyárát, ahon-
nan sok árammérőt kap brazilia. nagy érdeklődéssel készülünk duna-
újvárosba is, mert mint hallottuk, néhány évvel ezelőtt még kuko-
ricaföldek voltak az ottani város és iparművek helyén: ez azért
érdekes számunkra, mert a fiatal brazil autóiparban ma már több
mint százezer munkás dolgozik, akik szintén a mezőgazdaságból ke-
rültek az iparba, ott fejlődnek szakmunkássokká. azt hisszük, az
összehasonlítás tanulságos lesz számunkra - fejezte be szavait a
brazil újságíró. /mti/

..-

bb 71. időjárásjelentés

hmé szb

1962. március 20.

a meteorológiai intézet jelenti március 20-án kedden délután
18 órakor:

az évszakhoz képest hideg idő

várható időjárás szerdán estig: növekvő felhőzet, néhány helyen
kisebb havazással, havas esővel, mérsékelt déli szél. várható leg-
magasabb nappali hőmérséklet szerdán: 0 - plusz 4 fok között.
/mti/

..-

bb 72. a nőtanács távirata az algériai nőszövetséghez

k szb sr

1962. március 20.

az algériai nőszövetségnek,
tunisz

-----

a fegyverszüneti egyezmény megkötése alkalmából, melegen üd-
vözljük az algériai nőket, anyákat. tiszta szívünkből kívánjuk,
hogy a béke és bőség korszaka nyíljon meg egy szabad algériában.

magyar nők országos tanácsa.

/mti/

..-

19,05

-45-

RR

bb 73. manninger rezső előadása az akadémián

t.ms/tr-lm sr

1962. március 20.

manninger rezső, a magyar tudományos akadémiai alelnöke kedden az akadémián beszámolt azokról a kutatásairól, amelyek új megvilágításba helyezik egy, a szarvasmarhák nyálkahártyáin előforduló, régebben is ismert betegség kóroktanát. ezzel megkönnyítik a megbetegedés korai felismerését és elkülönítését más betegségektől. a nagyszámu szakértő hallgatóság elismeréssel fogadta a magasszintvonalu előadást./mti/

--

bb 74. baráti találkozó a néphadsereg központi klubjában

k.vt-hmé-lm cz

1962. március 20.

baráti találkozót rendeztek kedden este a néphadsereg váci utcai központi klubjában. az összejövetel résztvevői között volt több veterán, 1919-es vöröskatona, akik a tanácsköztársaság időszakához fűződő emlékeiket, élményeiket mondták el baráti beszélgetésben. a találkozón fővárosi művészek is szerepeltek szavalatokkal, énekszámokkal./mti/

--

bb 75. dunaujvárosban uttorók köszöntötték a kisz-fiatalokat

vid fm/ke-lm fm

1962. március 20.

a kisz ujjászervezésének 5. évfordulója alkalmából kedden a dunai vasmű 36 kisz-alapszervezetében ünnepi taggyűlést tartottak. este a fiatalok fáklyás menetben vonultak a gyárkaputól a bartók béla művelődési házban rendezett ünnepi nagygyűlésre. a művelődési házban uttorók köszöntötték a jubiláló kisz-fiatalokat, majd takács imre, a városi pártbizottság titkára mondott ünnepi beszédet./mti/

--

19, 10

- 46 -

bb 64. hősiesség küzdelem ötezer sertés megmentéséért

vid szb -cz

1962. március 20.

a múlt heti viharos időjárás turkevét sem kerülte el. a vörös csillag termelőszövetkezet sertéstenyésztését szinte az egyik napról a másikra méteres hótorlaszok zárták el. a tsz-tagok és a sertésgondozók megfeszített munkával három nap és éjjel dolgoztak, hogy az üzemegekben lévő, mintegy ötezer sertést megmentésük, takarmányozásukat biztosítsák. a hótorlaszok eltakarítását még kedden is folytatták, ugyanakkor hozzáláttak a takarmánytároló helyiségek, gödrök tisztításához is./mti/

--

bb 65. a 11. kerületi üzemek nődolgozóinak gyűlése

gk szb sr

1962. március 20.

bécsben március 23-25 között rendezik meg a világ asszonyainak konferenciáját, amelyen magyar részről dr. szegő hanna, a jogtudományok kandidátusa; ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára és nagy józsefné, a goldberger textilművek igazgatója vesz részt.

a bécsi konferencia jegyében gyűltek össze kedden délután a goldberger textilművek kelenföldi telepének kulturtermében a 11. kerület üzemének nődolgozói és elhatározták, hogy táviratot intéznek a konferencia résztvevőihöz:

„mi, magyar asszonyok, akik a munkapadnál, íróasztalnál, a földeken dolgozunk, két világháboru tanulságai alapján tanultuk meg, mit jelent a béke - írják többi között -. óriási a feladatunk. a jövőt építjük és az életre szüljük gyermekeinket, nem a halálnak. a béke kérdésében a világ asszonyai, köztük a magyar asszonyok egységesen foglalnak állást. köszöntünk benneteket, akik a világ minden tájáról résztvesztetek a bécsi konferencián. züggyon, mint a vihar az asszonyok hangja és visszhangozza a követelést: békét a világnak.

a 11. kerület üzemi nagygyűlésének résztvevői,

/mti/

--

18.45

-47-

Handwritten mark

bb 76. elutazott budapestről eduardo de filippo szintársulata

t fe hné szb

1962. március 20.

a hazánkban nagy sikerrel vendégszerepelt nápolyi szintársulat eduardo de filippoval az élen, kedden este varsóba utazott. a ferihegyi repülőtérre az olasz színészeket a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa kísérte el.

x x x

eduardo de filippo a repülőtéren a következőket mondotta az mti munkatársának:

- budapesti tartózkodásunk azért tűnt oly rövidnek, mert igen jól éreztük magunkat. játszottunk már párizsban, bécsben és másutt is idegennyelvű közönség előtt, de olyan meleg fogadtatást és megértést, amit a budapestiektől kaptunk, még sehol sem tapasztaltunk. a közönség és a művészek között olyan volt a kapcsolat, hogy egyszerűen otthon éreztük magunkat a színházban épp úgy, mint művésztársaink körében.

- remélem, ősszel ismét budapesten leszek, ha valóra válik a terv, hogy az önök szép fővárosában rendezem egy darabomat. /mti/

- v é g e -

21,05

- 48 -

mti hivatalos közlemények

1962. március 20.

bb 58. a munkaügyi minisztérium nyilatkozata a nyugdíjak folyósításának új adminisztrációjáról

i szf/hné szb ki

1962. március 20.

a magyar közlöny március 18-i száma közli a munkaügyi miniszter rendeletét a dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló rendelet egyes intézkedéseinek módosításáról és kiegészítéséről. a most megjelent rendelet intézkedik többek között arról is, hogy 1962 áprilisától a nyugdíjakat nem előre, hanem utólag fizetik. az mti kérdést intézett a munkaügyi minisztérium illetékeseihez: ez a rendelkezés nem jelenti-e azt, hogy a nyugdíjasok egy hónapig nem kapnak nyugdíjat, mivel azt eddig előre folyósították?

a munkaügyi minisztérium közölte, hogy a rendelet szerint a nyugdíjasok a szokott időben március utolsó napjaiban és ezt követően is minden hónap utolsó napjaiban ugyanúgy megkapják a nyugdíjukat, mint eddig, tehát az új rendelkezés miatt a nyugdíjak folyósításában nem lesz egyetlen hónapi kiesés sem. a rendelkezés csupán adminisztrációs szempontból jelent változást. /mti/

17.25

18.05

-1-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-486, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti beltről hírek
1962. március 21.

bb 1. két kerület kulturális fejlődéséről

a 4. kerületi ismeretterjesztő előadásokon a hallgatók 70 százaléka fizikai dolgozó - kétezeröttszáz kötetes könyvtárat rendeznek be a 15. kerületi béke tisz-ben

ivt/mné-lm sr

1962. március 21.

a 4. kerületi tanács végrehajtó bizottsága legutóbb az ismeretterjesztés tapasztalatairól tárgyalt, a 15. kerületi tanácsülésen pedig a népművelési évad eredményeit vizsgálták meg.

a 4. kerületben az 1961-1962-es évad első felében 345 tudományos ismeretterjesztő előadást tartottak, több mint 27.000 hallgató előtt, mind jobban növekszik az üzemek, gyárak munkásainak aránya, s a résztvevők 70 százaléka ma már fizikai dolgozó. a kerületben csaknem kétszeresére emelkedett a munkásakadémiák száma: jelenleg 31 ilyen működik. az egyesült izzóban például 13 tagozatból álló munkásakadémiát indítottak. az üzemeken kívül kerületi akadémiákat is szerveztek. az orvosok pavlov-körében tudományos szakmai továbbképzés folyik. gyakoriak ma már az ismeretterjesztő kirándulások, irodalmi séták, tárlatlátogatások. az évad első felében több mint háromszázan vettek részt tárlatlátogatáson, csaknem ezren voltak városnéző kirándulásokon.

a 15. kerületben a nőtanács a szülők részére a hazafias népfront a ktsz-ek dolgozóinak, a kisz pedig az ifjúság számára szervezett akadémiai előadássorozatot. a tanács a lakóbizottság tagjainak ötven előadásból álló sorozatot indított, tájékoztatóul a lakóbizottsági tennivalókról. a vöröskereszt a hazafias népfronttal, a nőtanáccsal és a csokonai művelődési házzal közösen egészségügyi felvilágosító előadásokat rendez. a kerület nyolc nagyüzemében működik munkásakadémia.

a parasztlakosság műveltségének gyarapítására a béke termelőszövetkezetben a fővárosi szabó ervin könyvtár 2500 kötetes könyvállomást rendez be./mti/